

Številka: 040-46/2022-3

Datum: 22. 9. 2022

Na podlagi 17. in 38. člena Poslovnika državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20)

S K L I C U J E M

**40. redno sejo Državne volilne komisije,
ki bo v četrtek, 22. 9. 2022, ob 13. uri,
v sejni sobi Državne volilne komisije, Ljubljana, Slovenska cesta 54/IV.**

Dnevni red:

- 1. Predlog Zapisnika 39. seje Državne volilne komisije**
 - Predlog zapisnika ste prejeli z vabilom.
- 2. Predlog Sklepa o določitvi roka za oddajo obvestil (vlog) volilcev, ki bi želeli glasovati po pošti v tujini v morebitnem drugem krogu na volitvah predsednika republike 2022**
 - Gradivo ste prejeli z vabilom.
- 3. Predlog Navodila za delo volilnih odborov na lokalnih volitvah 2022**
 - Gradivo ste prejeli z vabilom.
- 4. Predlog dopolnitve rokovnika volilnih opravil za izvedbo lokalnih volitev 2022, ki se nanašajo na posebno volilno pravico pripadnikov narodnih skupnosti**
 - Gradivo ste prejeli z vabilom.
- 5. Predlog Odločbe o vloženih kandidaturi skupine volivcev s prvopodpisanim dr. Nejcem Jelenom za kandidata Gregorja Bezenška ml.**
 - Gradivo ste prejeli z vabilom.
 -
- 6. Predlog Odločbe o vloženih kandidaturi Nove Slovenije – Krščanskih demokratov (NSi) za kandidata Janeza Ciglerja Kralja**
 - Gradivo ste prejeli z vabilom.
- 7. Predlog Sklepov o imenovanju članov volilnih odborov na DKP**
 - 7.1. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Generalni konzulat RS v Celovcu,**
 - 7.2. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Generalni konzulat RS v Clevelandu,**
 - 7.3. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Generalni konzulat RS v Münchnu,**
 - 7.4. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Generalni konzulat RS v Trstu,**
 - 7.5. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Generalni konzulat RS v Torontu,**
 - 7.6. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS na Dunaju,**
 - 7.7. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Atenah,**
 - 7.8. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Beogradu,**
 - 7.9. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Berlinu,**
 - 7.10. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Bernu,**
 - 7.11. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Bratislavi,**
 - 7.12. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Bruslju,**
 - 7.13. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Budimpešti,**

- 7.14. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Buenos Airesu,
- 7.15. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Canberri,
- 7.16. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Haagu,
- 7.17. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Kopenhagnu,
- 7.18. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Londonu,
- 7.19. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Madridu,
- 7.20. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Moskvi,
- 7.21. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Ottawi,
- 7.22. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Parizu,
- 7.23. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Podgorici,
- 7.24. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Pragi,
- 7.25. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Sarajevu,
- 7.26. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Skopju,
- 7.27. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Varšavi,
- 7.28. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Washingtonu,
- 7.29. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS v Zagrebu in
- 7.30. Predlog sklepa o imenovanju volilnega odbora - Veleposlaništvo RS pri Svetem sedežu, Vatikan.

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

8. Predlog Sklepa o razrešitvi članice Iris Gaube Korošec in imenovanju članice Nina Petrič – OVK 3009

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

9. Predlog Sklepa o razrešitvi namestnice članice Kaja Kolar in imenovanju namestnice članice Živa Kolar – OVK 5003

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

10. Predlog Sklepa o razrešitvi namestnice članice Klare Pavlinič in imenovanju namestnika članice Janeza Novljana – OVK 4007

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

11. Predlog Sklepa o razrešitvi namestnika članice Vinko Gruden in imenovanju namestnika članice Marko Gruden – OVK 3009

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

12. Predlog sklepa o imenovanju članice Božene Ronner – OVK 1001

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

13. Predlog sklepa o imenovanju namestnika člana Iztok Rožman – OVK 8006

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

14. Predlog Sklepa o razrešitvi namestnika člana Filip Zule in imenovanju namestnice člana Mateja Žvižej – OVK 5002

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

15. Predlog Sklepa o razrešitvi namestnika člana Sašo Obolner in imenovanju namestnice člana Tina Kolar – OVK 6008

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

16. Predlog Sklepa o določitvi oblike in vsebine pripomočka za glasovanje slepih in slabovidnih (šablona)

17. Predlog Pobude za spremembo Zakona o volitvah v državni zbor

- Gradivo ste prejeli z vabilom.

18. Razno

Prosim člane in namestnike članov Državne volilne komisije, da se seje udeležijo oz. da na podlagi 21. člena Poslovnika Službo Državne volilne komisije obvestijo o morebitni odsotnosti.

Peter Golob
Predsednik

Vabljeni:

- Člani in namestniki članov Državne volilne komisije

Številka: 041-75/2022-15

Datum: 22. 9. 2022

SKLEP

Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) je v zvezi z izvedbo volitev predsednika republike oziroma z določitvijo roka za izvedbo glasovanja volivcev, ki bodo ob morebitnem ponovnem glasovanju na volitvah predsednika republike (drugi krog volitev) začasno v tujini

sklenila:

Volivci, ki bodo na dan glasovanja ob ponovnem glasovanju na volitvah predsednika republike (drugi krog) v tujini, ker tam začasno prebivajo, lahko glasujejo po pošti ali na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, če to sporočijo Državni volilni komisiji najpozneje 30 dni pred dnevom glasovanja oziroma najpozneje do 13. 10. 2022 do 24. ure.

Obrazložitev

A.

1. Na podlagi 20. člena Zakona o volitvah predsednika republike (Uradni list RS, št. 39/92 in 73/03 – odločba US, v nadaljevanju: ZVPR) glede organizacije in dela na voliščih, glasovanja in ugotavljanja izida glasovanja veljajo določbe Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ - UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21, v nadaljevanju: ZVDZ), če ZVPR ne določa drugače.
2. ZVDZ v drugem odstavku 82. člena določa, da lahko volivci, ki so na dan glasovanja v tujini, ker tam začasno prebivajo, glasujejo po pošti ali na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, če to sporočijo državni volilni komisiji najpozneje 30 dni pred dnevom glasovanja in če država, v kateri prebivajo, dopušča tako glasovanje, oziroma če to omogoča meddržavni sporazum. Glede na navedeno določbo ZVDZ morajo volivci (zdomci) vlogo za glasovanje po pošti oddati najpozneje do 22. 9. 2022. Že pri oddaji vloge volivci lahko izberejo, ali želijo glasovati po pošti iz tujine v prvem oziroma drugem krogu ali v obeh krogih.
3. Glede na to, da bodo nekateri volivci (zdomci) glasovali po pošti iz tujine samo v drugem krogu, ki bo predvidoma 13. 11. 2022, bi bilo smiselno, da se jim, za oddajo vloge za glasovanje po pošti iz tujine, omogoči zakonsko določeni rok 30 dni pred dnevom glasovanja. Torej tako, da bi tisti volivci, ki bi želeli glasovati po pošti iz tujine samo v drugem krogu, lahko vlogo za glasovanje po pošti iz tujine samo za drugi krog oddali do 13. 10. 2022, kot izhaja iz izreka tega sklepa. S takšnim načinom določitve roka oziroma razlage zakonske določbe drugega odstavka 82. člena bi se izenačila obravnava volivcev, ki bodo po pošti iz tujine glasovali samo v prvem krogu, in volivcev, ki bodo glasovali po pošti iz tujine samo v drugem krogu. Namreč, tako bi vsi, ne glede na to, v katerem krogu želijo glasovati po pošti, imeli enak rok (oz. enako časovno obdobje) za oddajo vloge.

B.

DVK je sprejela ta sklep na podlagi prvega odstavka 37. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ - UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) in 43. člena Poslovnika Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20), v sestavi: predsednik Peter Golob ter člani,,, Sklep je sprejela

Pripravila:

Kristina Klinc, pomočnica direktorja

Peter Golob
Predsednik

NAVODILO

Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) je v zvezi z izvedbo lokalnih volitev, ki bodo 20. novembra 2022, na 40. seji, dne 22. 9. 2022,

sprejela

za zagotovitev zakonitosti izvedbe rednih volitev v občinske svete in volitev županov (v nadaljevanju: lokalnih volitev), ki bodo v nedeljo, 20. novembra 2022, ter enotne uporabe določb Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US; v nadaljevanju: ZLV), naslednja strokovna **navodila, usmeritve in priporočila** za delo volilnih odborov:

A.

I. UVOD

Na podlagi prvega odstavka 26. člena in drugega odstavka 104. člena ZLV je predsednica Državnega zbora Republike Slovenije razpisala redne volitve v občinske svete in redne volitve županov. Razpis je objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 97/2022 z dne 20. 7. 2022 .

Glasovanje bo potekalo na več kot 3.000 glasovalnih mestih (v nadaljevanju: volišče, volišča). Glasovanje na voliščih vodijo volilni odbori, zato opozarjamo na njihove temeljne naloge.

Pri organizaciji in delu na voliščih ter poteku glasovanja se, na podlagi 75. člena ZLV, smiselno uporabljajo določbe Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ-UPB1, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21; v nadaljevanju: ZVDZ), ki v IX. poglavju (63. do 86. člen) ureja glasovanje na voliščih.

Pravico voliti (aktivna volilna pravica) in biti voljen (pasivna volilna pravica) za člana občinskega sveta ima vsak državljan Republike Slovenije in državljan druge države članice Evropske unije (ki ima v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče), ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti. Pravico voliti člana občinskega sveta imajo tudi polnoletni tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje in prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Volivci uresničujejo volilno pravico v občini, v kateri imajo prijavljeno prebivališče.

II. POJEM, SESTAVA IN DELO VOLILNEGA ODBORA

1.0 Pojem

Volilni odbor je organ, ki na dan glasovanja na volitvah vodi glasovanje na volišču in po končanem glasovanju ugotovi izid glasovanja na volišču.

1.1 Sestava

Volilni odbor sestavljajo predsednik in parno število članov ter njihovi namestniki.

Odločbo o imenovanju volilnega odbora izda občinska volilna komisija in jo vroči predsedniku ter vsem članom in njihovim namestnikom.

Član volilnega odbora mora imeti stalno prebivališče na območju občine.

Član volilnega odbora ne sme biti oseba, ki je kandidat, predstavnik kandidata ali njegov zaupnik. Predsednik, član volilnega odbora in njun namestnik ne sme biti zakonec, oče, mati, otrok, sestra ali brat, posvojitelj ali posvojenec kandidata v volilni enoti, v kateri je ta volilni odbor imenovan, niti ne sme živeti s kandidatom v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti.

1.2 Sklepčnost

Pri delu volilnega odbora morajo biti ves čas navzoči predsednik volilnega odbora ali njegov namestnik ter

člani ali njihovi namestniki. Volilni odbor je sklepčen, če so navzoči vsi člani oziroma njihovi namestniki. Če take sklepčnosti ni mogoče zagotoviti, je volilni odbor sklepčen, če so namesto odsotnih članov navzoči katerikoli namestniki. Predsednika lahko nadomešča samo njegov namestnik (27. člen ZVDZ). Volilni odbor odloča z večino glasov vseh članov. Če zaradi enakega števila glasov za in proti ne pride do odločitve, odloči glas predsednika volilnega odbora. Če volilni odbor pravočasno ne sprejme odločitve, ki je nujno potrebna za izvedbo volitev, odloči predsednik volilnega odbora (28. člen ZVDZ).

Delo v volilnem odboru je častna funkcija. Člani volilnega odbora jo morajo opravljati vestno in odgovorno. Delovati morajo samo na podlagi zakona, drugih predpisov in navodil volilne komisije, neodvisno od kakršnihkoli drugih navodil.

2.0 Zaupniki

Pri delu volilnega odbora je lahko navzoč zaupnik liste kandidatov ali kandidatov. Zaupnik lahko spremlja delo volilnega odbora v vseh fazah, od priprave volišča do konca dela volilnega odbora. Na nepravilnosti opozori predsednika volilnega odbora ali drugega člana volilnega odbora, če predsednik ni navzoč, ne sme pa se kakorkoli vmešavati v delo volilnega odbora in dajati pojasnil ali navodil volivcem in podobno (77. člen ZVDZ).

Če zaupnik z odločitvijo predsednika ni zadovoljen, lahko zahteva, da se njegovo opozorilo in odločitev predsednika vpišeta v zapisnik. Če zaupnik moti normalni postopek glasovanja in s tem red na volišču, ga volilni odbor lahko odstrani z volišča, kar se vpiše v zapisnik, z natančno navedbo okoliščin. Če je potrebno, se zaradi tega glasovanje lahko prekine.

Člani volilnih organov ne morejo biti zaupniki.

2.1 Potrdilo zaupnika

Zaupniki bodo imeli posebna potrdila, ki jim jih bo izdala občinska volilna komisija. Na potrdilu bo pisalo, čigav zaupnik je in za katero volišče je zaupnik.

Pri predsedniku volilnega odbora se zaupnik izkaže s potrdilom občinske volilne komisije in z osebnim dokumentom, ki izkazuje njegovo istovetnost.

Na zahtevo vsakega zaupnika se vpišejo v zapisnik posamezne okoliščine, pomembne za potek glasovanja, njegovo posebno mnenje ali pripombe k zapisniku (drugi odstavek 80. člena ZVDZ).

2.2. Položaj članov volilnih komisij

Člani volilnih komisij imajo v času, ko se nahajajo na volišču, v odnosu do volilnih odborov enak položaj kot zaupniki.

Član občinske volilne komisije ima pravico biti navzoč pri delu volilnega odbora, spremljati in nadzorovati njihovo delo ter jih opozarjati na morebitne nepravilnosti.

Člani Državne volilne komisije so lahko navzoči pri delu občinskih volilnih komisij in volilnih odborov.

Član Državne volilne komisije se pri občinski volilni komisiji ali volilnem odboru izkaže s službeno izkaznico, člani občinskih volilnih komisij pa z odločbo o imenovanju ali potrdilom, ki ga izda občinska volilna komisija, in z osebnim dokumentom.

Službena izkaznica vsebuje navedbo izdajatelja (Republika Slovenija - Državna volilna komisija), fotografijo člana Državne volilne komisije, ime in priimek ter navedbo funkcije, registrsko številko ter pomanjšan faksimile žiga Državne volilne komisije.

3.0 Brez obeležij na volišču

Niti člani volilnega odbora niti zaupniki ne smejo nositi nobenih znakov ali simbolov strank, pa tudi ne priponk, nalepk ipd. z imeni list kandidatov, političnih strank in kandidatov. Na opozorilo predsednika volilnega odbora morajo morebitne znake ali simbole strank oziroma druge znake iz prejšnjega stavka takoj odstraniti.

Če se na zgradbi ali na prostoru pred zgradbo, v kateri je volišče, nahajajo predmeti (na primer plakati), ki so bili uporabljeni za namene volilne kampanje, naj jih volilni odbor odstrani na način, da jih ne poškoduje (prekrije, prelepi).

Če volilni odbor sam ne more odstraniti (prelepiti) predmetov, ki so bili uporabljeni v času volilne kampanje, naj o tem obvesti bodisi občinsko volilno komisijo bodisi upravnika zgradbe, lahko pa tudi pristojni upravni organ (dežurno službo MNZ, ki spremlja morebitne kršitve zakona o volilni in referendumski kampanji).

3.1. Izobraževanje volilnih odborov

Občinska volilna komisija je dolžna zagotoviti izobraževanje članov volilnih odborov, in sicer najmanj za predsednika in namestnika predsednika, ki sta se dolžna izobraževanja tudi udeležiti.

Članice in člani volilnih odborov se morajo poučiti o možnosti in načinu uporabe pripomočka za glasovanje slepih in slabovidnih oseb (šablona za slepe) ter šablona za zakritje osebnih podatkov drugih volivcev pri podpisu v volilni imenik.

III. NALOGE VOLILNEGA ODBORA NA DAN PRED GLASOVANJEM

4.0 Volilni odbor se sestane dan pred glasovanjem

Volilni odbor mora organizirati volišče na dan pred glasovanjem tako, da se bo na volišču naslednjega dne lahko nemoteno začelo glasovanje. V ta namen se mora na dan pred glasovanjem sestati v prostoru, kjer bo glasovanje, v času, ki ga določi predsednik volilnega odbora, in v skladu z navodili pristojne volilne komisije. Volilni odbor mora biti v tem prostoru v času, ko bo volilno gradivo dostavljeno na volišče.

4.1 Prevzem gradiva

Vsak volilni odbor prevzame s potrdilom gradivo za glasovanje (volilno gradivo) na način, kot ga določi občinska volilna komisija. Vsak volilni odbor prevzame volilno gradivo, za katero je zadolžen.

V volilno gradivo spadajo zlasti:

- ena ali več glasovalnih skrinjic,
- zadostno število glasovnic,
- potrjen splošni volilni imenik, v katerem morajo biti vpisani vsi volilni upravičenci, ki imajo pravico glasovati na tem volišču,
- potrjen volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti oz. potrjen volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov romske skupnosti, če se v občini voli tudi člana občinskega sveta, pripadnika avtohtone narodne skupnosti ali romske skupnosti,
- identifikacijske kartice (ime, priimek, funkcija),
- obrazci zapisnikov, pomožni obrazci, kuverte in drug, predvsem tehnični material, ki ga volilni odbor potrebuje pri svojem delu (lepilni trak, papir itd. - 66. člen ZVDZ).

Volilni odbor mora ob prevzemu preveriti, če je prejel zadostno število glasovnic glede na število volivcev v volilnem imeniku. Zadostno število glasovnic pomeni, da volilni odbor prejme toliko glasovnic, kot je volivcev, ki imajo pravico glasovati na volišču na dan glasovanja (število vseh volivcev, vpisanih v volilni imenik, zmanjšano za volivce, ki so že predčasno glasovali ali imajo vpisane opombe za druge oblike glasovanja – po pošti v Sloveniji ali na domu).

4.2 Ureditev prostora

Vsak volilni odbor mora pregledati glasovalno skrinjico, ki jo je prevzel (ali je prazna in nepoškodovana). Nato volilni odbor pregleda ureditev volišča. Na primernem prostoru je treba postaviti glasovalne skrinjice in na vidno mesto obesiti razglase. Razglasi se nalepijo, po možnosti, znotraj kabine, boksov, pregrad itd. Pripraviti je treba mizo za volilni odbor in ustrezno pripraviti prostore na volišču, kjer bodo volivci izpolnjevali glasovnice. Ti prostori naj bodo ustrezno oddaljeni od volilnega odbora in urejeni tako, da je vsakomur zagotovljena tajnost glasovanja (na način, da nihče ne more opazovati volivcev pri izpolnjevanju glasovnic).

Ko so volišča pripravljena v skladu s temi navodili, vsak volilni odbor sestavi zapisnik o delu volilnega odbora na dan pred glasovanjem, ki ga dobi hkrati z drugim volilnim gradivom. Delo volilnega odbora na dan pred glasovanjem na volitvah je s tem končano. Preden odidejo člani volilnega odbora z volišča, morajo volišče še primerno zavarovati (zapreti okna, zakleniti vrata ipd.).

Pri vseh navedenih opravilih so lahko navzoči tudi zaupniki.

IV. NALOGE VOLILNEGA ODBORA NA DAN GLASOVANJA

5.0 Pred začetkom glasovanja

Na dan glasovanja vodi volilni odbor glasovanje in po končanem glasovanju ugotavlja izid glasovanja na volišču.

Na dan glasovanja se zbere volilni odbor najpozneje pol ure pred začetkom glasovanja v prostoru, ki je določen za glasovanje, in se prepriča, ali je na volišču vse ustrezno pripravljeno. Na volišču je treba, poleg razglasa, razobesiti tudi odločbo o imenovanju volilnega odbora za to volišče, ki jo je v ta namen volilni odbor prejel od občinske volilne komisije. Prav tako si morajo člani volilnega odbora pripeti identifikacijske kartice. Volilni odbor mora ponovno pregledati, ali je glasovalna skrinjica prazna in nepoškodovana. Nato skrinjico zapre s posebnimi varnostnimi nalepkami ali s posebnim lepilnim trakom. Volilni odbor postavi škatlo oz. posodo s pisali na mizo, za katero sedi volilni odbor, oz. na mesto, kjer se bo volivec podpisal v volilni imenik. Škatlo oz. posodo, v kateri bodo volivci odložili pisala po glasovanju, je treba postaviti na vidno mesto, da lahko vsak volivec po končanem glasovanju tja odloži uporabljeno pisalo. Volilni odbor nato naredi zapisnik, v katerem

navede, v kakšnem stanju je našel prostor volišča in volilno gradivo.

Volilni odbor ponovno prešteje glasovnice in jih primerja s številom glasovnic, ki jih je prejel od občinske volilne komisije.

Opomba: Po določbi 66. člena ZVDZ lahko volilni odbor prevzame volilno gradivo najpozneje pol ure pred začetkom glasovanja, če ga ni prevzel že prej.

V primeru slabega vremena volilni odbor ob vhodu postavi/nalepi opozorilo »Pozor, mokra tla.« ipd.

Predsednik volilnega odbora nato razglasi, da se glasovanje začne.

6.0 Delo volilnega odbora na glasovanju

6.1 Čas glasovanja

Glasovanje se začne ob 7. uri in traja do 19. ure. Volilni odbor lahko v sporazumu z občinsko volilno komisijo določi, da traja glasovanje najmanj 12 ur tudi v drugem času, če je to potrebno, da se omogoči glasovanje volivcem, ki sicer ne bi mogli glasovati (npr. zaradi izrednih okoliščin, kot so naravne nesreče ipd.). Vendar se glasovanje ne more začeti pred 4. uro zjutraj in ne končati po 23. uri. O tem, da se bo glasovanje na volišču končalo po 19. uri (ali začelo pred 7. uro zjutraj), mora občinska volilna komisija obvestiti predstavnike list kandidatov ali zaupnike, javnost (lokalne medije) in Državno volilno komisijo takoj, ko je bila sprejeta takšna odločitev.

6.2 Vzdrževanje reda na volišču

Predsednik volilnega odbora v sodelovanju z drugimi člani odbora skrbi za vzdrževanje reda in miru med glasovanjem. Če je potrebno, zahteva predsednik volilnega odbora pomoč policije. Dokler so policisti na volišču, so pod vodstvom predsednika volilnega odbora in je glasovanje prekinjeno. Razen policistov, ki jih je predsednik volilnega odbora poklical za vzdrževanje reda, ne sme nihče priti na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem (prvi in tretji odstavek 78. člena ZVDZ).

Predsednik volilnega odbora lahko vsakogar, ki moti red na volišču, odstrani z volišča, kar se vpiše v zapisnik. O odstranitvi zaupnika mora odločiti volilni odbor.

6.3 Navzočnost članov volilnega odbora med glasovanjem

Ker volilni odbor dela in odloča, kot je bilo že omenjeno, le v polni sestavi, morajo biti ves čas glasovanja navzoči predsednik ter dva člana volilnega odbora oziroma njihovi namestniki. Če je torej član volilnega odbora za nekaj časa odsoten, ga mora zamenjati njegov namestnik ali katerikoli drug namestnik (77. člen ZVDZ). Predsednika lahko nadomešča samo njegov namestnik (27. člen ZVDZ). Člani volilnih odborov in njihovi namestniki so lahko prisotni ves čas glasovanja.

7.0 Glasovanje

Na volišče, na katerem se glasuje, vstopajo volivci posamično. Na volišču praviloma ne sme biti hkrati več volivcev, kot je glasovalnih mest (pregrajenih prostorov, boksov ipd.).

7.1 Glasuje se samo osebno

Volivci glasujejo osebno. Nihče ne sme glasovati po pooblaščenju, torej tudi ni dovoljeno glasovanje za družinske člane. Tako dejanje bi bilo namreč zloraba volilne pravice, ki je na podlagi 152. člena Kazenskega zakonika kaznivo dejanje.

7.2 Glasovanje invalidov, nepismenih oseb ipd.

Kdor zaradi telesne hibe, ker je na primer slep, brez roke itd., ali ker je nepismen, ne bi mogel glasovati tako, kot je predpisano, ima pravico, da pripelje s seboj pred volilni odbor osebo, ki namesto njega, vendar po njegovem navodilu, izpolni glasovnico in jo spusti v glasovalno skrinjico. O tem odloči volilni odbor in vpiše to v zapisnik.

Volivcu, ki izrazi željo, da bi za glasovanje uporabil šablono za slepe, se mu le-ta izroči in obenem tudi pojasni, kako se uporablja.

Če glasuje volivec, ki je v invalidskem vozičku, in zaradi višine mize, na kateri je glasovalna skrinjica, ne doseže odprtine na glasovalni skrinjici, mora volilni odbor skrinjico premakniti na tako višino, da volivec odprtino na glasovalni skrinjici doseže in glasovnico odda.

7.3 Ugotovitev istovetnosti volivca in podpis v volilni imenik

Glasuje se na podlagi vpisa v volilni imenik.

Ko stopi volivec v prostor, kjer se glasuje, gre k mizi volilnega odbora. Predsednik volilnega odbora ugotovi istovetnost osebe, ki hoče glasovati. Istovetnost se lahko ugotovi na podlagi vsakega dokumenta, ki izkazuje osebne podatke volivca (osebna izkaznica, potni list, vozniško dovoljenje itd., pri čemer ni nujno, da je osebni

dokument na dan glasovanja še veljaven) ali na drug način. Drug način ugotavljanja istovetnosti je zlasti v tem, da bodisi predsednik bodisi kakšen član volilnega odbora osebno pozna volivca. V takem primeru ugotavljanja istovetnosti se v rubriko »opombe« volilnega imenika vpiše npr.: »osebno znan«.

Glede na to, da obvestilo volivcu o vpisu v volilni imenik in zaporedni številki v volilnem imeniku, velja tudi za morebitni drugi krog glasovanja, mora volilni odbor volivcu obvestilo, po vpogledu podatkov, vrniti.

V morebitnem drugem krogu glasovanja zaporedne številke vpisa v volilni imenik na obvestilu ne bodo identične z zaporednimi številkami v volilnem imeniku, saj se bo zaporedje spremenilo, zaradi volivcev, ki bodo v času od sestave volilnih imenikov do tiska volilnih imenikov, pridobili oziroma izgubili volilno pravico (selitve, smrti, polnoletni v drugem krogu itd.).

Nato predsednik ali član volilnega odbora ugotovi, ali je volivec vpisan v volilnem imeniku. Če je vpisan, obkroži predsednik ali član njegovo zaporedno številko v volilnem imeniku kot znak, da je glasoval (71. člen ZVDZ).

Volivci, ki imajo pravico voliti člana občinskega sveta – predstavnika italijanske ali madžarske narodne skupnosti oziroma romske skupnosti, imajo v rubriki »opombe« splošnega volilnega imenika vpisano tudi opombo »MAD« »ITA« ali »R«. Za te volivce je posebej izdelan tudi ločen volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti oz. volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov romske skupnosti, v katerega se podpišejo.

Pred podpisom volivca v volilni imenik je treba volilni imenik obrniti proti volivcu, da se ta lahko nemoteno podpiše, in prekriti osebne podatke drugih volivcev (s šablono), in sicer tako, da volivec pri podpisu vidi samo lastne osebne podatke.

Volivec se podpiše v za to namenjen prostor v volilnem imeniku. Predsednik ali član volilnega odbora nato preveri, ali se je volivec podpisal na pravo mesto, in šele potem se volivcu izročijo glasovnice. Volivcem, ki so se podpisali v volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti oz. potrjen volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov romske skupnosti, se izroči tudi ustrezna glasovnica (volivcem, ki imajo opombo »MAD« glasovnica za izvolitev predstavnika madžarske narodne skupnosti; volivcem, ki imajo opombo »ITA« glasovnica za izvolitev predstavnika italijanske narodne skupnosti in volivcem, ki imajo opombo »R« glasovnica za izvolitev predstavnika romske skupnosti).

Volivcu se izročijo glasovnice tudi, če se ne more ali noče podpisati. Če se ne more podpisati zaradi telesne hibe ali drugega razloga ali če se noče podpisati, volilni odbor to posebej označi v volilnem imeniku, in sicer v prostoru, ki je namenjen podpisu volivca (naredi oznako NMP).

7.4 Statistični podatki po spolu, starosti in državljanstvu

V volilnem imeniku je v opombah, pri vsakem volivcu, opredeljena starostna skupina z oznakami od 1 do 4, pri čemer imajo oznake naslednji pomen:

1. starostna skupina - od 18 do 30 let
2. starostna skupina - od 31 do 45 let
3. starostna skupina - od 46 do 60 let
4. starostna skupina - od 61 let in več

ter v stolpcu DRŽ oznaka države:

- pri državljanih EU se izpiše oznaka EU in
- pri državljanih tretjih držav se izpiše oznaka TR.

Statistika se spremlja na naslednji način:

Ko predsednik volilnega odbora ugotovi istovetnost volivca, članu volilnega odbora, ki spremlja statistične podatke, sporoči, v katero starostno skupino volivec sodi (npr. prva starostna skupina) ter ali je volivec državljan države članice EU ali druge države. Član volilnega odbora na pripomočku v ustreznem prostoru zabeleži spol, starostno skupino in državljanstvo volivca (črtice, kljukice ipd.).

Volilni odbor lahko statistične podatke na podlagi volilnega imenika ugotovi tudi po končanem glasovanju in jih ustrezno zapiše v zapisnik o delu volilnega odbora.

7.5 Oseba, ki ni vpisana v volilni imenik

Če pride na volišče oseba, ki ni vpisana v volilnem imeniku za to volišče, pa iz osebne dokumenta izhaja, da stalno prebiva na območju volišča, jo predsednik ali član volilnega odbora napoti k pristojnemu upravnemu organu, ki vodi register prebivalstva oziroma je sestavil volilni imenik (na upravno enoto, krajevni urad). Če bo upravni organ ugotovil, da stalna evidenca volilne pravice izkazuje, da ima oseba na tem volišču volilno pravico in da je bila pri sestavljanju volilnega imenika pomotoma izpuščena, bo izdal potrdilo. S takšnim potrdilom lahko volivec glasuje, potrdilo pa mora izročiti predsedniku ali članu volilnega odbora. Samo v tem primeru lahko volivec glasuje na volišču tudi, če ni vpisan v volilnem imeniku. Njegovo glasovanje se vpiše na ustreznem mestu zapisnika o delu volilnega odbora, potrdilo pa priloži zapisniku (peti odstavek 71. člena ZVDZ). Volivci, ki so spremenili stalno

prebivališče po zaključku volilnih imenikov (15 dni pred dnevom glasovanja), glasujejo na volišču, na katerem so na ta dan imeli stalno prebivališče (prejšnje volišče). Volilni odbor takega volivca napoti na prejšnje volišče, kjer bo lahko glasoval.

Volilni odbor ne sme odreči glasovanja nikomur, ki je vpisan v volilni imenik za to volišče, in tudi ne osebam, ki so se izkazale s potrdili. Če ima član volilnega odbora glede posameznih volivcev, ki hočejo glasovati, kakšno pripombo, se ta vpiše v zapisnik. Volilni odbor ne sme dovoliti glasovanja nikomur, ki ni vpisan v volilni imenik, razen v primeru, ko je bil volivec pomotoma izpuščen pri sestavljanju volilnega imenika in mu je zato pristojni uradni organ izdal ustrezno potrdilo.

7.6 Oseba, katere ime je v volilnem imeniku že obkroženo

Če hoče glasovati oseba, katere ime je v volilnem imeniku že obkroženo in pri njenem imenu že obstaja podpis volivca, se njeno ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča in njena morebitna izjava vpišejo v zapisnik. Glasovati pa ji volilni odbor ne dovoli (preprečevanje večkratnega glasovanja - 72. člen ZVDZ).

7.7 Volivci, ki glasujejo po pošti, na predčasnem glasovanju ali na domu

Če hoče glasovati oseba, pri kateri je v rubriki »opombe« označba, da je glasovala predčasno, da glasuje po pošti ali na domu, se njeno osebno ime, prebivališče in izjava vpišejo v zapisnik, glasovati pa ji volilni odbor ne dovoli (preprečevanje večkratnega glasovanja – tretji odstavek 72. člena ZVDZ).

7.8 Glasovanje na domu

Če je občinska volilna komisija obvestila volilni odbor, da so na območju volišča volivci, ki se ne morejo osebno zglasiti na volišču zaradi bolezni, in je bilo volilni komisiji sporočeno, da želijo glasovati na domu, mora predsednik volilnega odbora določiti najmanj dva člana odbora (in ne več kot tri), ki se napotita k tej osebi in ji odneseta glasovnice na dom. Skupaj z glasovnicami se volivcu izročijo tudi ovojnice. Ko volivec opravi glasovanje, prepogne glasovnice, jih vloži v ovojnice (vsako glasovnico v svojo ovojnico) in ovojnice zalepi ter jih izroči članoma volilnega odbora.

Člana volilnega odbora zabeležita, kdaj sta bila pri volivcu, kdo je bil še navzoč poleg volivca in morebitne druge okoliščine. Volivca opozorita na to, da se glasuje osebno. Če glasuje volivec s pomočjo tretje osebe, se to zabeleži (to ne smeta biti člana volilnega odbora). Volivec se podpiše na obrazec zapisnika o glasovanju na domu ali v seznam volivcev, ki so vložili zahtevo za glasovanje na domu in ki ga je volilni odbor prejel od občinske volilne komisije. Ko se člana volilnega odbora vrneta na volišče, se v volilnem imeniku obkroži oseba, ki je glasovala na ta način, člani odbora nato odprejo ovojnice in prepognjene glasovnice spustijo v volilno skrinjico (ali vsako glasovnico v ustrezno volilno skrinjico) med druge glasovnice (83. člen ZVDZ). Obrazec se priloži zapisniku, v zapisnik pa se vpiše ime in priimek volivca, ki je glasoval na domu.

Opozarjamo, da grede člani volilnega odbora lahko na dom k volivcu samo po obvestilu volilne komisije, da je družinski član ali drug volivec prenesel prošnjo volivca, ki ne more glasovati, da bi glasoval na naveden način, in sicer najpozneje 3 dni pred dnevom glasovanja. Tudi ti volivci glasujejo osebno. Če zaradi fizične nesposobnosti sami ne morejo izpolniti glasovnice, lahko namesto njih, vendar po njihovih navodilih, izpolni glasovnico druga oseba, ki ni član volilnega odbora.

7.9 Pojasnilo volivcu o tehničnih vidikih glasovanja

Člani volilnega odbora morajo volivcu na njegovo zahtevo ponovno pojasniti, kako se glasuje. Pri tem se ne sme na nikakršen način vplivati na odločitev volivca pri glasovanju. Upoštevati je treba, da je navodilo za glasovanje napisano na glasovnici.

8.0 Neuporabna ali poškodovana glasovnica

Glasovnico, ki ni uporabna (nepotiskana ali s slabo vidnim tiskom), odbor zamenja z drugo. Enako ravna tudi, če volivec nenamerno poškoduje glasovnico, ki je še ni izpolnil. To vpiše v zapisnik, poškodovana glasovnica pa se priloži k zapisniku ter po končanem glasovanju k neuporabljenim glasovnicam.

Če volivec izjavi, da »se je pri glasovanju zmotil«, in želi novo glasovnico, mu je volilni odbor ne sme izročiti; volivca naj v tem primeru pouči, kako naj jasno odpravi svojo prvotno zmotno odločitev (prekriža krogec okoli številke, ki ne izraža njegove volje, in obkroži številko pred imenom kandidata, za katerega glasuje). Popravek se lahko upošteva samo v primeru, če je glasovanje opravljeno z obkrožitvijo zaporedne številke.

9.0 Prekinitev glasovanja

Glasovanje poteka nepretrgoma ves dan, torej od 7. do 19. ure. Glasovanje se sme prekiniti samo, če bi na volišču prišlo do kršitve javnega reda in miru ali do kakšnih drugih izrednih okoliščin, zaradi česar bi bila onemogočena izvedba glasovanja. V takem primeru volilni odbor prekine glasovanje za toliko časa, dokler se

ponovno ne vzpostavi red. Zakaj je bilo glasovanje prekinjeno in za koliko časa, se vpiše v zapisnik. Če je bilo glasovanje prekinjeno za več kot eno uro, se glasovanje lahko ustrezno podaljša za določen čas po 19. uri, vendar ne dlje, kot do 23. ure. O tem volilni odbor takoj obvesti občinsko volilno komisijo.

10.0 Konec glasovanja

Ob 19. uri (oziroma ko preteče kasneje določen čas za potek glasovanja) volilni odbor zapre volišče. Volivci, ki so takrat na volišču, kjer se glasuje, ali pred njim, smejo še glasovati.

11.0 Zapisnik o poteku glasovanja

O poteku glasovanja vodi volilni odbor zapisnik. V zapisnik se vpišejo sproti vsi dogodki, ki so pomembni za glasovanje, zlasti pa tisti, ki so omenjeni v tem navodilu (osebe, ki volijo s potrdili, neredi, prekinitve glasovanja, prisotni zaupniki, obiski novinarjev, tujih delegacij ipd.). Vsak član volilnega odbora lahko zahteva, da se vpišejo v zapisnik posamezne okoliščine, njegovo posebno mnenje in njegove pripombe k zapisniku.

12.0 Vmesna ugotovitev udeležbe

Volilni odbor ob 11. in 16. uri ugotovi udeležbo na volišču. To se ugotovi tako, da volilni odbor ugotovi skupno število volivcev, vpisanih v volilni imenik, in število volivcev, ki so do 11. oziroma do 16. ure glasovali na volišču. Podatek o udeležbi takoj sporoči občinski volilni komisiji na način, ki ga je ta določila. Volilni odbor pri ugotovitvi udeležbe (število volivcev, ki so glasovali) ne upošteva volivcev, ki so glasovali predčasno, ki glasujejo po pošti ipd., temveč samo volivce, ki so dejansko prišli na volišče.

13.0 Zvočno in slikovno snemanje

V času glasovanja na volišču ni dovoljeno zvočno oziroma slikovno snemanje drugega ali narediti slikovnega posnetka osebe brez njenega soglasja (v nadaljevanju: slikovno snemanje), razen predstavnikom medijev za potrebe obveščanja javnosti o poteku glasovanja. Ob prihodu na volišče mora predstavnik medija o slikovnem snemanju obvestiti predsednika volilnega odbora. Slikovno snemanje lahko traja krajši čas, pri tem pa se ne sme slikovno snemati volivca/volivke brez njegovega/njenega soglasja na način, da bi se posegalo v tajnost glasovanja. S slikovnim snemanjem se ne sme motiti dela volilnega odbora. Po končanem slikovnem snemanju morajo mediji volišče zapustiti.

14.0 Delo volilnega odbora po 19. uri

(84. – 86. člen Zakona o volitvah v državni zbor)

Ob 19. uri se zbere celoten volilni odbor – člani in namestniki, da bi lahko z delom čim prej začeli in ga tudi hitro končali. V zapisniku o delu volilnega odbora se ugotovi navzočnost.

14.1 Neuporabljene glasovnice

Najprej je treba posebej prešteti neuporabljene glasovnice in jim dodati glasovnice, ki niso bile uporabljene zaradi napak (nepotiskana ali s slabo vidnim tiskom, nenamerno poškodovane glasovnice ipd.). Število neuporabljenih glasovnic je treba vpisati v zapisnik. Pred izpraznitvijo glasovalne (volilne) skrinjice je treba ugotoviti skupno število volivcev in število volivcev, ki so glasovali.

14.2 Ugotovitev udeležbe

Udeležba se ugotovi na naslednji način:

- a) volilni odbor vpiše število volivcev, vpisanih v volilni imenik,
- b) nato vpiše število volivcev, ki so glasovali s potrdili upravne enote, ter sešteje število volivcev; to število predstavlja število volilnih upravičencev za območje volišča,
- c) volilni odbor nato vpiše:
 - število volivcev, ki so glasovali po splošnem volilnem imeniku,
 - število volivcev, ki so glasovali s potrdili upravne enote.
 Seštevek teh dveh podatkov je število volivcev, ki so glasovali (udeležba).

Pri številu volivcev, ki so glasovali na volišču, upošteva volilni odbor osebe, ki so dejansko glasovale, in ne prišteva tistih oseb, ki so glasovale po pošti oziroma predčasno.

14.3 Statistični podatki

Volilni odbor ob ugotavljanju udeležbe ugotovi tudi:

- a) število volivcev moškega spola,
- b) število volivcev ženskega spola,
- c) število volivcev v 1. starostni skupini,

- d) število volivcev v 2. starostni skupini,
- e) število volivcev v 3. starostni skupini,
- f) število volivcev v 4. starostni skupini,
- g) število volivcev, ki so državljani držav članic EU in
- h) število volivcev, ki so državljani drugih držav.

Seštevek volivcev moškega in ženskega spola mora biti enak številu volivcev, ki so glasovali.
Seštevek volivcev iz točk c) do f) mora biti enak številu volivcev, ki so glasovali.

14.4 Neposredno pred štetjem – dogovor o delu

Preden volilni odbor začne šteti glasovnice, predsednik glasno prebere naslednje točke navodila in določi naloge, ki jih bodo opravili posamezni člani odbora.

Pri štetju sodeluje celotni odbor – prisotni člani in namestniki. Odbor je odgovoren za točnost ugotovljenega izida.

Volilni odbor po 19. uri ugotavlja izid glasovanja (volitev) po naslednjem vrstnem redu:

- a) najprej se ugotovi izid glasovanja za župana;
- b) ko je izid glasovanja za župana ugotovljen in sporočen občinski volilni komisiji, se kot drugi ugotavlja izid glasovanja za občinski svet;
- c) nato se ugotavlja izid glasovanja za preostale volitve (svete vaških, četrtnih skupnosti itd.).

14.5 Odprtje skrinjice

Volilni odbor odpre volilno skrinjico oziroma vse volilne skrinjice, če je na volišču več skrinjic. Opozoriti je treba, da se lahko zgodi, da je volivec za posamezno glasovanje oddal glasovnico v napačno volilno skrinjico.

Volilni odbor takoj prešteje oddane glasovnice in njihovo število primerja s številom volivcev, ki so glasovali, ter vpiše število oddanih glasovnic v zapisnik.

Glasovnice, ki so bile uporabljene pri glasovanjih, za katere volilni odbor ne ugotavlja takoj izida glasovanja (glede na točko 14.4 tega navodila), mora ustrezno zavarovati (odloži jih na stran, vendar tako, da jih člani volilnega odbora vidijo).

14.6 Uporaba drugačnega pisala

Oznaka na glasovnici, ki jo naredi pri preštevanju predsednik ali član volilnega odbora, mora biti narejena s pisalom drugačne barve, kot je barva pisala, ki ga je volivec uporabil pri glasovanju (volilni odbor naj pri ugotavljanju izida glasovanja ne uporablja pisal, ki so jih uporabljali volivci pri glasovanju).

14.7 Veljavnost/neveljavnost glasovnice

Splošno načelo pri ugotavljanju izida glasovanja po glasovnicah je, da ima prednost oznaka, ki je narejena tako, kot je določeno z navodilom na glasovnici.

Če je volivec glasoval drugače, kot je napisano v navodilu na glasovnici, je glasovnica veljavna, če je to narejeno tako, da je volja volivca jasno razvidna (drugi odstavek 76. člena ZVDZ).

Glasovnica je **veljavna** npr. tudi :

- če je volivec eno številko obkrožil, drugo pa drugače označil, in sicer se to upošteva kot glas za listo kandidatov, ki je vpisan pod zaporedno številko, ki je obkrožena;
- če je volivec drugače označil (ne pa obkrožil) zaporedno številko ali ime liste kandidatov oziroma ime in priimek kandidata, se to šteje kot glas za listo kandidatov.

Glasovnica je **neveljavna**:

- če je oddana prazna,
- če je volivec obkrožil več kot eno listo kandidatov,
- če je volivec enako označil dve listi,
- če je označil več kandidatov, kot se jih voli v volilni enoti,
- v drugih primerih, če volja volivca ni jasno izražena.

15. Način štetja

15.1 Župan

Za ugotavljanje izida lahko volilni odbor sklene, da bo uporabil enega od dveh načinov štetja:

- a) Predsednik volilnega odbora jemlje s kupa glasovnic za župana glasovnico za glasovnico in prebere odločitev volivca (za katerega kandidata je glasoval), naredi oznako na glasovnici (na primer: p – prešeta,

n – neveljavna ipd.), dva člana volilnega odbora pa na pomožnem gradivu beležita, kolikokrat je bila posamezna zaporedna številka pred imenom kandidata obkrožena oziroma koliko glasovnic je neveljavnih. Volilni odbor ugotovi, koliko glasov je dobil posamezni kandidat in koliko glasovnic je bilo neveljavnih, in to vpiše v zapisnik.

- b) Volilni odbor razvršča glasovnice po posameznih kandidatih in na neveljavne glasovnice, nato član volilnega odbora glasno prebere z vsake glasovnice ime kandidata, za katerega je volivec glasoval, na vsako glasovnico pa naredi oznako p – prešteta, predsednik volilnega odbora pa na neveljavne glasovnice oznako n – neveljavna. Volilni odbor nato vpiše število neveljavnih glasovnic in število glasov za posameznega kandidata v zapisnik (metoda sortiranja).

Neveljavna je glasovnica, ki je oddana prazna, glasovnica, na kateri je volivec obkrožil ali drugače na enak način označil zaporedno številko pred imeni dveh ali več kandidatov, oziroma tudi v drugih primerih, če volja volivca ni jasno izražena.

Veljavna je glasovnica, če je volivec glasoval drugače, kot je napisano v navodilu na glasovnici (torej ni obkrožil številke pred imenom in priimkom kandidata, če je to narejeno tako, da je volja volivca jasno razvidna – drugi odstavek 76. člena ZVDZ). To velja za primer, ko je glasovnica veljavna, če volivec številke ni obkrožil, temveč jo je označil na drug način (s križcem, obkrožil je ime kandidata ipd.).

Splošno načelo pri ugotavljanju veljavnosti glasovnice je, da je veljavna, če je voljo volivca mogoče nedvoumno ugotoviti. O vseh takih glasovnicah naj volilni odbor odloča posebej, predsednik volilnega odbora pa naj na glasovnici napiše odločitev (“VELJAVNA – PRIIMEK KANDIDATA“, “NEVELJAVNA“).

15.2 Občinski svet

15.2.1 Občinski svet – večinski sistem

a) Občina kot ena volilna enota (voli se sedem /7/ članov občinskega sveta)

Ko volilni odbor začne ugotavljati izid glasovanja, najprej sortira glasovnice na veljavne in neveljavne. Neveljavna je glasovnica, na kateri je obkroženih 8 ali več kandidatov, oziroma prazna glasovnica. Nato sortira veljavne glasovnice po številu oddanih glasov in zabeleži, na koliko glasovnicah je obkrožen samo en (1) kandidat, na koliko glasovnicah sta obkrožena dva (2) kandidata itd.. To omogoča nadzor, ali je pravilno ugotovil izid. (Skupno število oddanih glasov za vse kandidate je enako številu glasov, ki jih dobimo tako, da število glasovnic, na katerih je obkrožen en kandidat, pomnožimo z 1, temu prištejemo zmnožek: število glasovnic, na katerih sta obkrožena dva kandidata $\times 2$, prištejemo zmnožek: število glasovnic, na katerih so obkroženi trije kandidati $\times 3$...).

Volilni odbor nato začne šteti glasove.

Predsednik volilnega odbora jemlje s kupa glasovnic glasovnico za glasovnico in prebere odločitev volivca, naredi oznako na glasovnici (na primer: p – prešteta), člani volilnega odbora pa beležijo na pomožnem listu, kolikokrat je bil posamezni kandidat obkrožen.

Volilni odbor ugotovi, koliko glasovnic je bilo neveljavnih in koliko glasov je dobil posamezni kandidat, in to vpiše v zapisnik.

Glede ugotavljanja veljavnosti glasovnic veljajo navodila, ki se uporabljajo za ugotavljanje izida glasovanja za volitve župana. Pri teh volitvah je lahko glasovnica veljavna tudi v primeru, če je volivec na primer glasoval tako, da je tri kandidate obkrožil, dva pa prečrtal, kar pomeni, da se upoštevajo samo glasovi, ki jih je dal kandidatom, ki jih je obkrožil, ne pa tudi kandidatom, ki jih je prečrtal, saj v takem primeru ne moremo govoriti o zmoti volivca.

b) Občina, v kateri se v vsaki volilni enoti voli 1 član občinskega sveta

V občinah, kjer se v vsaki volilni enoti voli 1 član občinskega sveta, se za ugotavljanje izida glasovanja na volišču uporabljajo navodila, ki veljajo za ugotavljanje izida glasovanja za župana.

c) Občina, v kateri se v volilnih enotah voli 2 ali 3 člane občinskega sveta

V takem primeru se za ugotavljanje izida glasovanja na volišču uporabljajo navodila, ki veljajo za ugotavljanje izida volitev za člane občinskega sveta v občini kot eni volilni enoti, kjer se voli 7 članov občinskega sveta.

15.2.2 Občinski svet – proporcionalni sistem

V občinah s proporcionalnim volilnim sistemom se izid glasovanja na volišču ugotavlja na enak način, ne glede na to, ali je občina razdeljena na volilne enote ali ne.

Volilni odbor ugotavlja izid na naslednji način:

Najprej volilni odbor prešteje vse oddane glasovnice in vpiše njihovo število v zapisnik.

Nato volilni odbor sortira glasovnice po imenih list in posebej neveljavne glasovnice. Neveljavna je glasovnica, na kateri sta obkroženi dve ali več številke pred imenom list ali je prazna. Veljavna je tista glasovnica, na kateri je volivec označil samo eno listo, ne glede na to, da ni obkrožil številke pred imenom liste (na primer: obkrožil znak stranke ali ime liste ipd.). Sicer pa se za ugotavljanje veljavnosti te glasovnice upoštevajo načela, ki veljajo za ugotavljanje veljavnosti glasovnice za volitve župana.

Če je volivec oddal samo preferenčni glas, je glasovnica veljavna, in sicer se upošteva kot glas za listo, pri kateri je dan preferenčni glas kandidatu, in kot preferenčni glas za kandidata. Če je volivec obkrožil ime liste, preferenčni glas pa je vpisal pri drugi listi, je glasovnica veljavna in se upošteva kot glas za tisto listo, kjer je obkrožena številka liste, preferenčni glas pa se ne upošteva, ne pri tej listi ne pri listi, kjer je dan, kajti volivec lahko da preferenčni glas samo pri listi, za katero je glasoval.

Ko so glasovnice sortirane po imenih list, se prešteje število glasov za vsako listo in se vpiše v zapisnik (kontrola: vsota glasov za vse liste + neveljavne glasovnice = število oddanih glasovnic).

Ker je po zakonu volivec lahko oddal tudi en preferenčni glas, naj dva člana volilnega odbora vzameta iz kupa vse glasovnice, na katerih so bili dani glasovi za isto listo, in preštejeta za vsakega kandidata, koliko preferenčnih glasov je dobil. Zaradi kontrole in krajšega štetja lahko najprej izločita tiste glasovnice, na katerih volivec ni dal preferenčnega glasov, in jih zaradi kontrole preštejeta (kontrola: število glasov za listo – število glasovnic, na katerih ni preferenčnega glasov = vsota preferenčnih glasov vseh kandidatov s te liste). Nato beležita za vsako glasovnico posebej ali pa s prelistavanjem glasovnic ugotovita število preferenčnih glasov za vsakega kandidata in to število vpišeta v zapisnik (volilni odbor naj opravi logično kontrolo, kot je navedena zgoraj).

Volivec je praviloma oddal svoj preferenčni glas tako, da je vpisal zaporedno številko kandidata iz seznama. Volilni odbor naj upošteva kot veljavni preferenčni glas tudi, če je volivec vpisal priimek kandidata, če na tej listi nista dve osebi z enakim priimkom.

Podatki o številu oddanih, veljavnih in neveljavnih glasovnic, o številu posameznih glasov in številu preferenčnih glasov se vpišejo v zapisnik.

15.3 Sveti vaških, krajevnih in četrtnih skupnosti in druga glasovanja

Pri ugotavljanju izida na teh glasovanjih naj volilni odbor glede na volilni sistem ravna tako, kot se ugotavlja izid pri volitvah v občinski svet.

15.4 Pripisi na glasovnici

Če je volivec na glasovnico kaj pripisal (ali narisal), velja, da različni pripisi na glasovnici ne vplivajo na siceršnji postopek ugotavljanja izida glasovanja po glasovnicah in nimajo nobenih posledic glede veljavnosti glasovnice.

16.0 Po končanem štetju

Volilni odbor mora po končanem štetju posameznih glasovnic le-te vložiti v posebne ovojnice (posebej neveljavne in posebej veljavne).

16.1 Vpis izida glasovanja v zapisnik

Izid glasovanja se vpiše v zapisnik.

Volilni odbor lahko kontrolira izid tako, da sešteje število neveljavnih in skupno število glasov posamezne liste kandidatov oziroma kandidatov (neveljavne + veljavne = oddane glasovnice).

16.2 Podpisovanje zapisnika

Vsi člani volilnega odbora podpišejo zapisnik o delu volilnega odbora.

- Ko volilni odbor konča delo pri ugotavljanju izida glasovanja, mora predsednik volilnega odbora odrediti, da se volilno gradivo pripravi za predajo občinski volilni komisiji in da se gradivo odnese na občinsko volilno komisijo.
- Predsednik volilnega odbora po končanem delu vstane in glasno prebere del zapisnika, ki se nanaša na ugotovljeni izid glasovanja in s tem opravi uradno dejanje razglasitve izida glasovanja na volišču. Volilni odbor nato na vrata volišča še nalepi obrazec »razglas volilnega odbora o izidu glasovanja na volišču«.
- Člani volilnega odbora oziroma zaupniki lahko fotografirajo (ali pa prepisejo) izid glasovanja bodisi iz zapisnika o delu volilnega odbora bodisi iz razgleda iz prejšnjega odstavka.
- V primeru, če bi na katerem izmed manjših volišč volilni odbor končal z delom pred 19. uro, ker so glasovali vsi volivci vpisani v splošni volilni imenik, se lahko rezultat javno razglasi šele po 19. uri.

17.0 Dostava gradiva občinski volilni komisiji

Volilno gradivo z glasovnicami in volilnim imenikom, v katerem je volilni odbor beležil udeležbo volivcev, s potrdili ter 1 (enim) izvodom zapisnika o ugotovitvi izida glasovanja se dostavi občinski volilni komisiji na način, kot ga je ta določila.

En izvod zapisnika (kot javna listina) ostane predsedniku volilnega odbora, ki ga mora hraniti. Občinski volilni komisiji se pošlje izvirnik zapisnika, kopija pa ostane predsedniku.

18.0 Navzočnost pri štetju

Pri štetju lahko neposredno sodelujejo samo člani volilnega odbora. Navzoči pa so lahko zaupniki, predstavniki tujih delegacij in predstavniki medijev.

Po zaprtju volišč so pri ugotavljanju izida glasovanja na volišču (pri štetju glasov) lahko prisotni predstavniki medijev. Predstavniki medija mora pred zaprtjem volišča o svoji navzočnosti pri ugotavljanju izida glasovanja obvestiti predsednika volilnega odbora. Predstavniki medijev ne smejo motiti dela volilnega odbora. Intervjuvanje članov volilnega odbora in zvočno ter slikovno snemanje ugotavljanja izida glasovanja ni dovoljeno. Za potrebe obveščanja javnosti o zaključku glasovanja lahko predstavniki medijev opravijo krajše slikovno snemanje (slikovni vklop).

B.

DVK je sprejela to navodilo na podlagi 40. člena ZLV, v sestavi: predsednik Peter Golob in člani Navodilo je sprejela

Peter Golob
Predsednik

**OBVESTILO
VOLILNIM ODBOROM**

Obveščamo volilne odbore, da je možno, da bodo tudi pri tem glasovanju opravljene terenske raziskave, katerih namen je napoved izida glasovanja na volitvah (t. i. exit polls).

DVK obvešča volilne odbore, da v volilni zakonodaji ni ovir za tako raziskavo. Vendar pa se mora raziskava opravljati zunaj prostora, v katerem se glasuje, in zunaj območja volišča.

Za volišče se šteje objekt, v katerem se glasuje, dvorišče tega objekta in določen prostor okrog objekta. Za določen prostor okrog objekta se šteje območje v obsegu najmanj 50 m okrog objekta, v katerem je volišče. Okrajna volilna komisija lahko, glede na značilnosti lege objekta, možnost dostopov do tega objekta, določi drugačen obseg območja volišča.

Posebej pomembno je tudi, da lahko raziskovalci intervjuvajo volivce samo po opravljenem glasovanju. Volivec se po glasovanju na volišču sam svobodno odloči, ali bo sodeloval v raziskavi.

Člani volilnih odborov ne morejo opravljati vloge sporočevalcev izidov, dokler ni podpisan zapisnik o delu volilnega odbora in izid sporočen okrajni volilni komisiji, če se ta sporoča po telefonu.

Člani volilnega odbora in zaupniki si lahko prepisujejo izid glasovanja na volišču ali kako drugače (npr. s fotografiranjem zapisnika) zabeležijo izid glasovanja, vendar šele, ko je predsednik volilnega odbora prebral rezultate glasovanja in so člani oz. namestniki podpisali zapisnik.

STANDARDI ZA UREDITEV VOLIŠČA

- a) Prostor, v katerem je volišče, mora biti dovolj velik, da omogoča hitro in tekoče glasovanje (ustrezno število skrinjic) in normalno delo volilnemu odboru in zaupnikom.
- b) Prostor mora biti ustrezno osvetljen, tako da lahko volivec brez težav prebere besedilo na glasovnici. Še posebej mora biti dovolj osvetljeno mesto, na katerem volivec glasuje.
- c) Na volišču ne sme biti fotografij, plakatov ali drugih oblik (simbolov) propagandnih gradiv strank (npr. zastav, praporov) in ne propagandnih gradiv v zvezi z volitvami.
- d) V prostoru, kjer se glasuje, ne sme biti ogledal ali drugih predmetov, ki omogočajo zrcaljenje.
- e) Enaki standardi veljajo tudi za prostor pred prostorom, kjer se glasuje (vhod, hodnik ipd.), ter za pročelje zgradbe, v kateri je volišče, in tudi za tej zgradbi pripadajoči prostor.
Če je vhod v zgradbo, v kateri je volišče, neposredno s pločnika, se šteje za prostor pred voliščem celoten pločnik v dolžini zgradbe, v kateri je volišče. Na volišču morajo biti razglasi. Razglasi so lahko tudi v predprostoru, pred zgradbo, kjer je volišče, oziroma na dvorišču.
- f) Volišče mora imeti tako urejene prostore za glasovanje, da volivca nihče ne more opazovati pri izpolnjevanju glasovnice. Prostori za glasovanje so lahko kabine (z zavesami), ograjeni pulti, pregrade, postavljene na mizo, drugačne oblike pregrad itd. Če so priročne pregrade postavljene na mizi, mora biti višina pregrade najmanj 60 cm. Če velikost prostora to neposredno omogoča, naj bodo pregrade in pulti postavljeni tako, da volilni odbor med opravljanjem svojega dela ne gleda volivca. Med volilnim odborom in volivcem, ki izpolnjuje glasovnico, mora biti ustrezna razdalja, odvisna od opreme volišča. Pri glasovanju za mizo, ki je opremljena s pregradami, lahko volivec glasuje sede.
- g) Volišče mora biti opremljeno s kemičnimi svinčniki ali drugimi pisali, vendar ta ne smejo biti takšna, da bi jih bilo mogoče zbrisati (npr. navadni svinčnik, barvasti svinčnik ipd.). Pisala morajo imeti enako barvo črnila oziroma polnila. Samo v primeru, ko bi volilnemu odboru zmanjkalo enakobarvnih pisal, se lahko uporablja pisalo drugačne barve.
- h) Pulti, mize, kabine oziroma predmeti, na katerih se izpolnjuje glasovnica, ne smejo biti prekriti z materialom, s katerim bi se lahko ugotovila opredelitev volivca.
- i) Glasovalna (volilna) skrinjica mora biti prosojna in po obliki takšna, da volivec brez težav spusti vanjo prepognjeno ali zloženo glasovnico. Ko je skrinjica polna, je treba postaviti novo, vnaprej pripravljeno in pravilno zaprto skrinjico. Polna skrinjica ostane v prostoru, kjer je bila (pred volivci), dokler ni glasovanje končano. Odprtina na volilni skrinjici pa se na ustrezen način (z nalepko) zapre. Na skrinjici je lahko grb Republike Slovenije.
- j) Na volišču mora biti zastava Republike Slovenije, ki je lahko na zgradbi, v kateri se glasuje, ob vhodu na volišče ali v samem prostoru, v katerem se glasuje. Poleg zastave Republike Slovenije je lahko tudi zastava Evropske unije.

IZ KAZENSKEGA ZAKONIKA (KZ-1)¹Sedemnajsto poglavje
KAZNIVA DEJANJA ZOPER VOLILNO PRAVICO IN VOLITVE*Kršitev volilne pravice*
150. člen

Uradna oseba, ki koga z namenom, da bi mu onemogočila uresničevanje volilne pravice, nezakonito ne vpiše v volilni imenik ali ga črta iz njega, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

Kršitev proste odločitve volivcev
151. člen

(1) Kdor koga s silo, resno grožnjo, podkupovanjem, preslepit-vijo ali na drug nedovoljen način prisili ali nanj vpliva, da pri volitvah ali glasovanju glasuje ali ne glasuje ali da ne glasuje veljavno ali da glasuje za ali proti določenemu predlogu, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba pri opravljanju svoje dolžnosti v zvezi z volitvami ali glasovanjem, se kaznuje z zaporom do dveh let.

(3) Dana podkupnina se vzame.

Zloraba volilne pravice
152. člen

Kdor pri volitvah ali glasovanju glasuje namesto drugega pod njegovim imenom ali več kot enkrat glasuje pri istem glasovanju, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

Kršitev svobodne opredelitve
153. člen

Kdor pokliče glasovalca pri volitvah ali glasovanju na odgovor zaradi glasovanja ali od njega zahteva, naj pove, kako je glasoval ali zakaj ni glasoval, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

Uničenje ali ponareditev volilnih listin
154. člen

(1) Kdor pri volitvah ali glasovanju uniči, poškoduje, prikrije ali ponaredi kakšno listino o volitvah ali glasovanju ali kakršen koli predmet, ki je dokaz za ugotavljanje izida volitev ali glasovanja, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba pri opravljanju svoje dolžnosti v zvezi z volitvami ali glasovanjem, se kaznuje z zaporom do dveh let.

Ponareditev volilnih izidov
155. člen

Uradna oseba, ki pri volitvah ali glasovanju spremeni število oddanih glasov z dodajanjem ali odvzemanjem glasovnic ali glasov pri štetju, ali objavi izid volitev ali glasovanja, ki se ne ujema z opravljenim glasovanjem, se kaznuje z zaporom do dveh let.

Kršitev tajnosti glasovanja
156. člen

(1) Kdor kakor koli prekrši tajnost glasovanja pri volitvah ali glasovanju, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do šestih mesecev.

(2) Če stori dejanje iz prejšnjega odstavka uradna oseba pri opravljanju svojih dolžnosti v zvezi z volitvami ali glasovanjem, se kaznuje z zaporom do dveh let.

¹ Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21 in 186/21)

Sprejemanje podkupnine pri volitvah
157. člen

(1) Kdor zato, da pri volitvah ali glasovanju ne glasuje ali da glasuje za določen predlog ali proti njemu ali da ne glasuje veljavno, zahteva ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo premoženjsko ali nepremoženjsko korist zase ali za koga drugega, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do enega leta.

(2) Sprejeta nagrada, darilo ali druga premoženjska korist se vzamejo.

Številka: 041-116/2022-3

Datum: 22. 9. 2022

DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

Na podlagi 2. člena Odloka o delovnem področju in notranji organizaciji Službe Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 18/13 in 69/19) pošiljam Državni volilni komisiji

P R E D L O G

Sklepa o dopolnitvi Rokovnika za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov, ki bodo 20. 11. 2022,

in predlagam, da Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) predlog sklepa o dopolnitvi Rokovnika za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov, ki bodo 20. 11. 2022, (v nadaljevanju: Rokovnik volilnih opravil), obravnava in sprejme v skladu z določbami Poslovnika državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20).

Dušan Vučko
direktor

PREDLOG SKLEPA O DOPOLNITVI ROKOVNIKA VOLILNIH OPRAVIL, KI SE NANAŠAJO NA POSEBNO VOLILNO PRAVICO PRIPADNIKOV NARODNIH SKUPNOSTI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM

DVK je na 39. seji, dne 30. 8. 2022, na podlagi 37. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21 – v nadaljevanju ZVDZ), sprejela Rokovnik volilnih opravil, s katerim je določila roke posameznih volilnih opravil za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov, ki bodo 20. 11. 2022.

Služba Državne volilne komisije je 6. 9. 2022 od italijanske samoupravne narodne skupnosti Izola prejela predlog dopolnitev k sprejetemu Rokovniku volilnih opravil.

V Rokovniku za izvedbo volilnih opravil za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov, ki so bile 18. 11. 2018, ni bilo posebej zapisanih volilnih opravil, ki se nanašajo na posebno volilno pravico pripadnikov narodnih skupnosti.

Predlagamo, da se Rokovnik volilnih opravil dopolni tako, da bo vseboval zapis volilnih opravil, na katere je opozorila italijanska samoupravna narodna skupnost Izola oz. volilnih opravil, ki se nanašajo na posebno volilno pravico pripadnikov narodnih skupnosti.

2. CILJ PREDLOGA SKLEPA

Osnovni cilj predlagane dopolnitve Rokovnika volilnih opravil je, da se v Rokovnik volilnih opravil zapiše tudi opravila, ki se nanašajo na posebno volilno pravico pripadnikov narodnih skupnosti, na katera je opozorila italijanska samoupravna narodna skupnost Izola.

3. FINANČNE POSLEDICE

Predlog sklepa nima finančnih posledic.

II. BESEDILO PREDLOGA SKLEPA

 Republika Slovenija
Državna volilna komisija

Številka: 041-116/2022-3

Datum: 22. 9. 2022

Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) je v zvezi z izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov, ki bodo 20. 11. 2022, glede volilnih opravil, ki se nanašajo na posebno volilno pravico pripadnikov narodnih skupnosti, na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sprejela:

A.

SKLEP

o dopolnitvi Rokovnika za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov, ki bodo 20. 11. 2022

Rokovnik za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov, ki bodo 20. 11. 2022, št. 041-116/2022-1, z dne 30. 8. 2022, se dopolni z volilnimi opravili, ki se nanašajo na posebno volilno pravico pripadnikov narodnih skupnosti:

Datum: 25. 9. 2022

Dan: 21. dan

ZEVP-2: tretji odstavek 28. člena

(najpozneje 20 dni po razpisu volitev)

OPRAVILO 2: Ministrstvo za notranje zadeve sestavi za posamezno volišče volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, oziroma državljanov Republike Slovenije, pripadnikov romske skupnosti, in ga komisijama avtohtonih narodnih skupnosti in komisijam romskih skupnosti in upravnim enotam, na območju katerih so določena volišča, pošlje v pregled v elektronski obliki.

Datum: 4. 11. 2022

Dan: 61. dan

ZEVP-2: prvi odstavek 29. člena

(najpozneje 15 dni pred dnem glasovanja)

OPRAVILO 4: Ministrstvo za notranje zadeve sestavi za posamezno volišče imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, oziroma volilni imenik državljanov Republike Slovenije, pripadnikov romske skupnosti, za izvedbo glasovanja s podatki o volivcih v evidenci volilne pravice.

Datum: 4. 11. 2022 – 11. 11. 2022

Dan: 61. dan – 68. dan

ZEVP-2: drugi odstavek 29. člena

(15 dni pred dnem glasovanja – 9. dan pred dnem glasovanja)

OPRAVILO: Upravna enota volilni imenik pregleda ter ga preda pristojnima komisijama avtohtonih narodnih skupnosti in komisijam romskih skupnosti.

Datum: 11. 11. 2022

ZEVP-2: tretji odstavek 29. člena

OPRAVILO 2: Pristojni komisiji avtohtonih narodnih skupnosti in komisije romskih skupnosti volilni imenik potrdijo s podpisom in žigom ter ga deveti dan pred dnevom glasovanja predajo pristojni volilni komisiji.

B.

DVK je sprejela dopolnitev tega rokovnika na podlagi 40. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US) in 46. člena Poslovnika Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20) v sestavi: predsednik Peter Golob in člani,,, Dopolnitev Rokovnika volilnih opravil je sprejela

Peter Golob
predsednik

Številka: 040-9/2019-366
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Dolžnosti članice okrajne volilne komisije 3009 – Ljubljana – Šiška 2 se razreši Iris Gaube Korošec.
2. Za preostanek mandatne dobe okrajne volilne komisije 3009 – Ljubljana – Šiška 2 se za članico imenuje Nina Petrič.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-372
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Dolžnosti namestnice članice okrajne volilne komisije 5003 – Celje 2 se razreši Kaja Kolar.
2. Za preostanek mandatne dobe okrajne volilne komisije 5003 – Celje 2 se za namestnico članice imenuje Živa Kolar.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-368
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Dolžnosti namestnice članice okrajne volilne komisije 4007 – Ljubljana – Moste Polje 3 se razreši Klara Pavlinič.
2. Za preostanek mandatne dobe okrajne volilne komisije 4007 – Ljubljana – Moste Polje 3 se za namestnika članice imenuje Janez Novljan.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-367
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Dolžnosti namestnika članice okrajne volilne komisije 3009 – Ljubljana – Šiška 2 se razreši Vinko Gruden.
2. Za preostanek mandatne dobe okrajne volilne komisije 3009 – Ljubljana – Šiška 2 se za namestnika članice imenuje Marko Gruden.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-371
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Za članico okrajne volilne komisije 1001 – Jesenice se za preostanek mandatne dobe imenuje Božena Ronner.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-369
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Za namestnika člana okrajne volilne komisije 8006 – Gornja Radgona se za preostanek mandatne dobe imenuje Iztok Rožman.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-363
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitve članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Dolžnosti namestnika člana okrajne volilne komisije 5002 – Celje 1 se razreši Filip Zule.
2. Za preostanek mandatne dobe okrajne volilne komisije 5002 – Celje 1 se za namestnico člana imenuje Mateja Žvižej.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-9/2019-357
Datum: 22. 9. 2022

S K L E P

Državna volilna komisija je na podlagi 35. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21) v postopku imenovanja oziroma razrešitev članov volilnih komisij na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

1. Dolžnosti namestnika člana okrajne volilne komisije 6008 – Laško se razreši Sašo Obolnar.
2. Za preostanek mandatne dobe okrajne volilne komisije 6008 - Laško se za namestnico člana imenuje Tina Kolar.

Peter Golob
Predsednik

Številka: 041-75/2022-12

Datum: 22. 9. 2022

DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

Na podlagi 2. člena Odloka o delovnem področju in notranji organizaciji Službe Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 18/13 in 69/19) posredujem Državni volilni komisiji

PREDLOG SKLEPA o določitvi načina glasovanja slepih in slabovidnih na državnih volitvah in referendumih

in predlagam, da Državna volilna komisija predlog sklepa obravnava in sprejme v skladu z določbami Poslovnika državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20).

Dušan Vučko
Direktor

PREDLOG SKLEPA O DOLOČITVI NAČINA GLASOVANJA SLEPIH IN SLABOVIDNIH NA DRŽAVNIH VOLITVAH IN REFERENDUMIH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM SKLEPA

Po določbi 79. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21 – v nadaljevanju ZVDZ) ima volivec, ki zaradi telesne hibe ne bi mogel glasovati tako, kot je določeno v ZVDZ, pravico pripeljati s seboj osebo, ki mu pomaga izpolniti oziroma oddati glasovnico (namesto volivca oz. po nareku volivca izpolni glasovnico in jo odda v glasovalno skrinjico). O tem odloči volilni odbor in to vpiše v zapisnik.

Na dosedanjih volitvah se je slepim in slabovidnim volivcem omogočalo, da so si glasovanje lahko olajšali s šablono za slepe. Kartonasta šablona za slepe, s katero so si lahko pomagali pri glasovanju, je bila enake velikosti kot glasovnica. Volivec je v šablono, v kateri je bilo toliko odprtih kot kandidatov oziroma list pri glasovanju, postavil glasovnico ter nato skozi odprtino/luknjico v šablono na glasovnici označil izbranega kandidata.

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSSS) je Službi Državne volilne komisije (v nadaljevanju: Služba DVK) dne 20. 7. 2022 posredovala predloge za izboljšanje dostopnosti glasovanja slepih in slabovidnih volivcev, s katerim je predlagala:

- 1) uvedbo šablon za enkratno uporabo, na katerih se zaporedna številka kandidatov zapiše v brajici na levi in povečanem ter reliefnem tisku na desni strani;
- 2) ustrezno označitev glasovnic na način, da slepim in slabovidnim omogočijo samostojno in pravilno vstavljanje v šablono (npr. rezanje glasovnic v levem zgornjem kotu);
- 3) uvedbo navodil in opisov glasovnic ter seznamov kandidatov v brajici in povečanem tisku (z navodili in opisi glasovnic bi se opremila volišča).

Služba DVK je z dopisom z dne 22. 7. 2022 pozvala zunanjšega izvajalca Cetus d.d., da se opredeli do predlaganih sprememb.

V zvezi s predlogi ZDSSS je zunanji izvajalec pojasnil:

- 1) da je šablone za enkratno uporabo v Braillovi pisavi sicer mogoče izdelati, vendar za to, da posreduje podatke o času, ki ga potrebuje za izdelavo teh šablon, predhodno potrebuje podatek, koliko šablon je treba izdelati;
- 2) da ima rešitev za rezanje glasovnic (zgornji desni kot), ampak samo ob predpostavki, da je količina glasovnic, ki bodo porezane, v manjši količini. Izpostavil je vprašanje natančnosti reza (da bo vsaka glasovnica odrezana pod kotom 45 stopinj – ročno delo).
- 3) Glede navodil za glasovanje in opisov glasovnic bi zunanji izvajalec potreboval več informacij o tem, kako naj bi navodilo izgledalo, kakšen naj bi bil format in količina za izdelavo. Zunanji izvajalec je poudaril, da bo potreboval nekoga, ki bo dokumente pregledal in potrdil ustreznost pred tiskom.

Glede na pojasnila zunanjšega izvajalca je Služba DVK poslala dopis ZDSSS z vprašanjem o številu slepih in slabovidnih, ki znajo brati brajico, saj bi s pomočjo tega podatka lažje ocenila količino potrebnega materiala, vendar podatka o številu slepih in slabovidnih, ki znajo brati brajico, od ZDSSS ni prejela.

V telefonskem pogovoru z dne 12. 9. 2022 je tajnik ZDSSS, g. Kušar, svetovalki DVK, Dragani Kopčič, pojasnil, da reliefni tisk za slepe ni uporaben.

Služba DVK je ocenila, da bi bilo treba na vsakem volišču zagotoviti vsaj 10 šablon za enkratno uporabo (na OMNIA voliščih več), zunanji izvajalec pa je na tem mestu opozoril, da je rok dobave za 32.000 šablon 14 dni od prejema potrjene datoteke. V skladu s 15. členom ZVPR lahko kandidat

umakne soglasje h kandidaturi najpozneje 20. dan pred dnem glasovanja (3. 10. 2022). Navedeno pomeni, da lahko zunanji izvajalec prejme datoteko 4. 10. 2022 (19 dni pred dnem glasovanja), iz česar izhaja, da zunanji izvajalec prejme datoteko samo en teden pred predvideno dobavo volilnega gradiva okrajnim volilnimi komisijam. To pomeni, da ima podizvajalec samo cca. 5 dni za izdelavo 32.000 šablon. V posledici takšnih ugotovitev menimo, da izvedbe takšnega načina glasovanja ne bi bilo mogoče zagotoviti že za volitve predsednika republike, ki bodo 23. 10. 2022. Bi bilo pa to mogoče zagotoviti za volitve poslancev v Evropski parlament, saj bi imel tudi izvajalec dovolj časa, da bi se predhodno dobro pripravil na izdelavo prilagojenih glasovnic.

Dodatni razlog, da takšnega načina ni mogoče zagotoviti že za volitve predsednika republike, ki bodo 23. 10. 2022, je tudi, da v pogodbi, ki je sklenjena z izvajalcem, ta sredstva niso predvidena, saj s pogodbo ni bila dogovorjena takšna prilagoditev glasovnic.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA SKLEPA

2.1 Cilji in načela

Cilj predlagane rešitve je v tem, da se z realizacijo predloga ZDSSS slepim in slabovidnim kar se da približa oziroma se jim omogoči čim lažjo uresničitev z ustavo zagotovljene volilne pravice.

Namreč, izkazalo se je, da je na določenih voliščih lahko zelo majhno število slepih in slabovidnih, na nekaterih denimo lahko samo eden. V takšnem primeru lahko pride do situacije, ko ni zagotovljena tajnost glasovanja, saj na šablono lahko ostanejo sledi kemičnega pisala. Zato za vse prihodnje volitve v Evropski parlament, volitve predsednika republike in referendum predlagamo, da bi se glasovanje izvedlo tako, da bi slepi in slabovidni lahko glasovali s pomočjo šablon za enkratno uporabo, na katerih bi bile zaporedne številke kandidatov zapisane v brajici na levi strani in povečanem tisku na desni strani.

2.2 Poglavitne rešitve predloga sklepa

Iz 3. točke predlaganega sklepa izhaja, da bi za te volitve način glasovanja in s tem uresničitev volilne pravice ostal enak, kot je bil na volitvah v Državni zbor 2022, saj za uvedbo novih, boljših načinov trenutno ni dovolj časa, prav tako pa podizvajalec ne bi imel dovolj časa za izdelavo papirnatih šablon. Zato predlagamo, da se glasovanje slepih in slabovidnih izvede tako, da bodo na volitvah predsednika republike, ki bodo 23. 10. 2022, in na lokalnih volitvah, ki bodo 20. 11. 2022, glasovali s kartonastimi šablonami z ustreznim izsekom določenega števila krogov (odvisno od števila kandidatov), kot je bilo to uveljavljeno doslej.

V prihodnje pa bi se uvedla možnost glasovanja s papirnati šablonami za enkratno uporabo, na katerih bi se zaporedna številka kandidatov zapisala v brajici na levi in povečanem tisku na desni strani. Papirnat šablone za enkratno uporabo bi prav tako imele izseke določenega števila krogov (odvisno od števila kandidatov), s pomočjo katerih bi slepi in slabovidni volivci samostojno glasovali.

3. FINANČNE POSLEDICE

Finančne posledice je težko oceniti, saj nimamo izkušenj s takšnimi šablonami, najverjetneje pa bo tisk predlaganih šablon nekoliko podražil volitve.

BESEDILO SKLEPA

 Republika Slovenija
Državna volilna komisija

Številka: 041-75/2022-12

Datum: 22. 9. 2022

SKLEP

Državna volilna komisija je na podlagi 37. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21 – v nadaljevanju: ZVDZ) glede izvedbe glasovanja slepih in slabovidnih, na 40. seji, dne 22. 9. 2022

sklenila:

- 1. Za glasovanje slepih in slabovidnih volivcev na državnih volitvah in referendumih se dosednji pripomoček za glasovanje slepih (v nadaljevanju šablona) nadgradi na način, da bo na šablona na levi strani v brajici zapis zaporedne številke kandidatov na glasovnici in v povečanem tisku na desni strani.**
- 2. Za izvršitev tega sklepa skrbi Služba DVK.**
- 3. Ta sklep začne veljati po sprejetju, uporabljati pa se začne za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament 2024.**

A.

Državna volilna komisija je sprejela ta sklep na podlagi 37. člena ZVDZ in 46. člena Poslovnika Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20 - PoDVK-1) v sestavi: : predsednik Peter Golob in člani in člani,,,,,, Sklep je sprejela

Peter Golob
Predsednik

Številka: 040-3/2022-3

Datum: 22.9.2022

DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

Na podlagi 2. člena Odloka o delovnem področju in notranji organizaciji službe državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 18/13 in 69/19) Državni volilni komisiji pošiljam

PREDLOG

**pobude Državne volilne komisije za spremembe in dopolnitve Zakona o volitvah v državni zbor
(ZVDZ)**

in predlagam, da Državna volilna komisija predloge obravnava in sprejme končne odločitve v skladu z določbami Poslovnika državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20).

Dušan Vučko
direktor

Pripravila:
Dušan Vučko, direktor
Kristina Klinc, pomočnica direktorja za pravne zadeve

PREDLOG POBUDE ZA SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O VOLITVAH V DRŽAVNI ZBOR

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM POBUDE

Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) se pri izvedbi volitev oziroma posameznih volilnih opravil sooča z določenimi težavami, ki se posledično odražajo tako pri učinkovitosti izvedbe volitev, kot tudi pri izvrševanju volilne pravice volivcev. Gre za težave, za katere DVK ocenjuje, da so v veliki meri posledica neustreznih rešitev, ki jih določa Zakon o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21 – v nadaljevanju: ZVDZ).

Temeljna zaveza in odgovornost DVK je, da analizira volilni proces v najširšem smislu ter da zakonodajalca in pristojno ministrstvo opozarja na določene težave in tudi predlaga ustrezne rešitve. V preteklih letih je zakonodajalec na pobudo oziroma predlog DVK in njene službe razrešil marsikatero vprašanje in bistveno izboljšal volilni postopek na način, da je sprejel ali dopolnil določbe ZVDZ, ki so se v praksi izkazale za dobre, pa tudi določbe, s katerimi se je povečala učinkovitost volilnega postopka in uresničevanje volilne pravice.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA POBUDE

2.1 Cilji in načela

Temeljni cilj pobude je v tem, da pristojno ministrstvo pristopi k pripravi in sprejemu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor (v nadaljevanju: novela ZVDZ), na podlagi katerega bi se uveljavile rešitve, ki jih predlaga DVK. Predlagane rešitve so organizacijske in izvedbene narave, zato po oceni DVK ne bi smele biti sporne s političnega vidika.

2.2 Poglavitne rešitve

Ministrstvu za javno upravo, kot pristojnemu za sprejem in spremembo volilne zakonodaje, bi posredovali pobudo za uveljavitev naslednjih sprememb:

- 1. 29. člen ZVDZ se spremeni na način, da se določi, da so upravne enote - poleg administrativnih in tehničnih pogojev za delovanje okrajnih volilnih komisij in volilnih komisij volilnih enot - dolžne zagotoviti tudi kadrovske pogoje, torej zaposlene, ki bodo opravljali naloge tajnikov.**

Obrazložitev:

Trenutno veljavni 29. člen ZVDZ glede organizacije izvedbe volitev določa, da so vsi državni organi in organi lokalne samouprave (občine) dolžni pomagati volilnim organom pri njihovem delu ter jim na njihovo zahtevo dati podatke, ki jih potrebujejo pri svojem delu (prvi odstavek 29. člena ZVDZ). Ta določba se načeloma uporablja, vendar še zdaleč ne v skladu z intenco zakonodajalca. Največ nerazumevanja in posledično tudi težav je povezanih z določbo drugega odstavka 29. člena ZVDZ, ki določa, da morajo administrativne in tehnične pogoje za delovanje okrajnih volilnih komisij in volilnih komisij volilnih enot zagotavljati upravne enote, na katerih je sedež teh komisij. Neupoštevanje in napačno razlaganje te določbe je v vseh teh letih pripeljalo do situacije, ki vse bolj resno ogroža učinkovito izvedbo volitev. Predvsem so se pojavile težave glede zagotavljanja kadrovskih virov, torej tajnikov volilnih komisij, zato bi bilo smiselno, da se v drugi odstavek določi tudi, da morajo upravne enote zagotoviti tudi kadrovske pogoje.

Iz določbe drugega odstavka 29. člena ZVDZ izhaja, da zakonodajalec ni želel za volitve vzpostaviti vzporedne samostojne službe (razen pri DVK), temveč se je glede prostorov, kadrovskih in drugih tehničnih pogojev naslonil na upravne enote. Čeprav v določbi 29. člena ZVDZ niso izrecno navedeni »kadrovske pogoje«, pa takšna intenca zakonodajalca po zagotovitvi »tudi« kadrovske pogoje, nedvomno izhaja iz 36. člena ZVDZ. Navedena določba namreč med drugim določa, da tajnika in njegove namestnike imenuje DVK na predlog načelnika upravne enote za štiri leta izmed uradnikov upravne enote, ki opravljajo upravne naloge s področja upravnih notranjih zadev ali imajo izkušnje z volitvami. Drugi odstavek istega člena pa med drugim določa, da se tajnika razreši, če ne opravlja več dela na upravni enoti. Glede na to, da zakon izrecno določa, da je lahko tajnik volilne komisije samo oseba, ki je zaposlena na upravni enoti, ter glede na dejstvo, da zakon kot edinega predlagatelja določa načelnika upravne enote, je po mnenju Službe DVK določbo mogoče razlagati samo na način, da morajo upravne enote v okviru administrativnih pogojev zagotoviti tudi kadrovske resurse za izvajanje administrativnih nalog oziroma, kot določa ZVDZ, za zagotovitev administrativnih pogojev. Namreč, če zakonodajalec ne bi zasledoval cilja, da se na upravnih enotah zagotovi tudi kadrovske pogoje, kot pogoja za tajnika ne bi izrecno zahteval pogoja zaposlitve na upravni enoti in kot edinega predlagatelja načelnika upravne enote. Povedano drugače, če bi zakonodajalec zasledoval cilj, do katerega pridemo s strogo jezikovno razlago določbe 29. člena ZVDZ, da torej upravna enota zagotovi samo administrativne in tehnične pogoje (ne pa tudi kadrovske), bi bilo logično, da bi delo tajnika lahko opravljal kdorkoli oziroma drug uradnik, upravna enota pa bi zagotovila samo administrativne in tehnične pogoje (prostor in potrebno opremo). A na podlagi določbe 36. člena ZVDZ temu ni tako. Jezikovna razlaga zgolj ene določbe (drugega odstavka 29. člena ZVDZ), iztrgane iz konteksta celotnega zakona, bi torej lahko pripeljala do pravnih posledic, ki bi bile povsem v nasprotju z vsebino in namenom druge odločbe zakona (prvega in drugega odstavka 36. člena ZVDZ). Intenco zakonodajalca za zagotovitev kadrovskega resursov za izvedbo administrativnih pogojev je mogoče zaslediti tudi iz dejstva, da je prav za tajnike, torej za osebe, ki opravljajo administrativne naloge, izrecno predpisan pogoj zaposlitve na upravni enoti, pri čemer pa za člane volilnih komisij (z izjemo predsednikov in v primeru volilnih komisij volilnih enot tudi njihovih namestnikov) pogoj glede zaposlitve z zakonom ni predpisan. V posledici navedenega menimo, da glede razlage ne bi smelo biti dvoma, da določba 29. člena ZVDZ, v povezavi z določbo 36. člena ZVDZ, predpisuje obveznost upravnim enotam, da zagotovijo določene pogoje (tehnične in administrativne, v okviru slednjih pa tudi kadrovske) za izvedbo volitev. Žal pa ugotavljamo, da se drugačna razlaga (torej, da upravnim enotam v okviru administrativnih pogojev ni treba zagotavljati kadrovskega virov) že nekaj let zagovarja tudi v okviru ministrstva za javno upravo, kar še dodatno ustvarja nepotrebno zmedo.

Sprememba tega člena je povezana s predlagano spremembo 36. člena ZVDZ.

2. 36. člen, ki se nanaša na tajnike volilnih komisij in njihove namestnike, se dopolni na način, da se uredi njihov status in njihove pravice v času volilnih opravil, z namenom zagotovitve nemotenega opravljanja nalog, za katere so zadolženi.

Obrazložitev:

Trenutno veljavni prvi odstavek 36. člena ZVDZ glede tajnikov določa, da ima volilna komisija tajnika, ki ima lahko največ dva namestnika. Imenuje in razrešuje jih Državna volilna komisija, na predlog načelnika upravne enote za štiri leta izmed uradnikov upravne enote, ki opravljajo upravne naloge s področja upravnih notranjih zadev ali imajo izkušnje z volitvami. Drugi odstavek istega člena pa določa, da Državna volilna komisija pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši tajnika ali njegovega namestnika, če to sam zahteva ali če ne opravlja več dela na upravni enoti, poleg tega pa tudi, če je ravnal nevestno ali če ni ravnal skladno z obveznimi navodili iz 2. točke prvega odstavka 37. člena tega zakona. Razrešitev tajnika ali njegovega namestnika iz razloga iz prejšnjega stavka lahko predlaga načelnik upravne enote, predsednik volilne komisije ali direktor službe Državne volilne komisije. Zoper odločitev Državne volilne komisije o razrešitvi tajnika ni pritožbe.

V Službi DVK smo bili v času organizacije in izvedbe volitev v državni zbor seznanjeni, da se tajniki, ki delo, povezano z izvedbo volitev, opravljajo poleg svoje redne zaposlitve, nemalokrat srečujejo s težavami, saj pri opravljanju tako dela uradnika, zaposlenega na upravni enoti, in hkratnega opravljanja dela tajnika volilne komisije, s strani njegovih nadrejenih prihaja do nerazumevanja pomena volitev za državo in se ne želi, noče ali ne zna najti prave interpretacije določb ZVDZ ter se

neprestano skuša z navajanjem posameznih določb drugih predpisov (še zlasti uslužbenske zakonodaje) zamegliti osnovno intenco zakonodajalca, ki jo je zasledoval s sprejemom ZVDZ. Ta je, da so volitve in referendumi oziroma njihova izvedba ena od najpomembnejših nalog države in da imajo te naloge, ki jih je treba izvesti, najvišjo prioriteto. Ne gre zanemariti, da gre pri volitvah za uresničevanje tako aktivne kot pasivne volilne pravice, torej temeljne človekove pravice, ki je zagotovljena z Ustavo Republike Slovenije.

Povedano drugače: tajniki za svoje delo dobijo nadomestilo, zato nemalokrat prihaja do interpretacije, da bi morali delo opraviti izven delovnega časa, kar pa je v praksi pogosto neizvedljivo, saj določenih nalog, povezanih z izvedbo volitev, ni mogoče opraviti v popoldanskih in večernih urah, prav tako pa ni mogoče pričakovati, da bi tajniki za opravljanje dela v volilni komisiji jemali letni dopust, saj bi v tem primeru porabili praktično vse dni dopusta, da bi lahko sodelovali pri izvedbi volitev, kar bi bilo praktično nedopustno, saj delovnoppravna zakonodaja pravico do dopusta določa in ureja prav z namenom počitka delavca, kar pa opravljanje volilnih opravil vsekakor ni. Torej, tajniki imajo poleg rednega dela, ki ga opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi, v času volilnih opravil veliko dodatnih nalog, še zlasti tajniki in namestniki okrajnih volilnih komisij. Ker jim na podlagi 26. člena ZVDZ pripada nadomestilo, ki ga določi DVK, del ministrstva za javno upravo zagovarja stališče, da bi morali tajniki in namestniki naloge, ki so povezane z volitvami, izvajati izven svojega rednega delovnega časa, kar je povsem v nasprotju z intenco zakonodajalca. Dejstvo je namreč, da narava teh nalog ne omogoča, da bi se lahko opravile po končanem delovnem času. Prav tako od tajnikov in njihovih namestnikov ni mogoče pričakovati, da bodo za opravljanje teh nalog koristili svoj letni dopust ali presežek opravljenih ur oziroma da bodo zato, ker so v delovnem času opravili določena opravila za volitve, morali potem svoje redno delo opravljati izven delovnega časa. Kdor zagovarja stališče, da morajo tajniki delo opraviti izven svojega rednega delovnega časa, bi moral pojasniti še, kdaj in kako bo tajnik komuniciral s predstavniki političnih strank pri imenovanju volilnih odborov (npr. če ima OVK 50 volišč, mora pravočasno pripraviti vse, kar je potrebno za imenovanje 300 oseb, jih vpisati v informacijski sistem DVK z vsemi podatki, pripraviti in vročiti vse sklepe o imenovanju, potem izpolnjevati naloge, ki jih določi DVK – npr. sporočanje udeležbe na predčasnem glasovanju do 9. ure zjutraj). Dejstvo je, da naloge, ki so povezane z volitvami, ni mogoče izvajati samo v popoldanskem času (torej izven rednega delovnega časa). Na tem mestu želimo kot protargument za to, da bi morali tajniki in njihovi namestniki delo opravljati izven delovnega časa, izpostaviti tudi institut povečanega obsega dela, ki ga ureja Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18 in 204/21). Tudi v primeru povečanega obsega dela javni uslužbenec dobi plačilo za opravljanje (dodatnega) dela, pa zakon ne zahteva, da mora to delo opraviti izven rednega delovnega časa. Ne glede na to, da je zakonodajalec za delo tajnikov volilnih komisij in njihovih namestnikov določil plačilo v obliki nadomestila, v samem bistvu ni razlike od dodatnega dela, kot je urejeno za primer, ko javni uslužbenec opravlja dodatno delo, za katerega dobi izplačan del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela. Še posebej to velja, če upoštevamo, da je zagotavljanje administrativnih (in posledično kadrovskih) pogojev po ZVDZ obveznost upravne enote.

Zaradi stališča, da bi morali tajniki in njihovi namestniki volilna opravila opravljati izven delovnega časa, marsikateri načelniki upravnih enot v času volilnih opravil tajnikov ne razbremenijo drugih nalog. Dogaja se žal nasprotno, in sicer, da od njih zahtevajo, da opravljajo druge redne naloge in jim grozijo z disciplinskimi ukrepi, če ne bodo spoštovali rokov za druge nenujne naloge. Poleg tega pa se na drugi strani med zaposlenimi pojavlja še nevoščljivost, ker tajniki in njihovi namestniki na podlagi določb zakona prejemajo nadomestila, kar posledično pripelje tajnike do odločitve, da ne želijo več opravljati teh nalog in preprosto odstopijo. Glede tega najbrž ni treba posebej poudarjati, da odstop tajnika z dolgoletnimi izkušnjami vpliva na delo OVK, še zlasti, če se ga nadomesti z tajnikom, ki s temi nalogami ni bil predhodno seznanjen. Znanje in izkušnje so ključne za učinkovito delo vseh OVK. Ne smemo pozabiti, da vse akte, ki jih sprejema OVK, pripravijo prav tajniki. Da je delo tajnikov izredno zahtevno in pomembno ter da so za opravljanje tega dela ključne izkušnje s tega področja, pa je mogoče razbrati tudi iz določb ZVDZ, saj zakon predlagatelju (načelniku upravne enote) izrecno nalaga obveznost, da kandidata za tajnika predlaga izmed uradnikov upravne enote, ki opravljajo upravne naloge s področja upravnih notranjih zadev ali imajo izkušnje z volitvami.

Glede na izpostavljeno problematiko in predvsem, ker ZVDZ kot pogoj za opravljanje dela tajnika volilne komisije predpisuje zaposlitev na upravni enoti, menimo, da bi bilo treba v obstoječo določbo poseči na način, da se uredi status in pravice tajnikov.

3. **41. člen, ki se nanaša na imenovanje volilnih odborov, se dopolni na način, da se bolj jasno določi načelo pluralnosti pri imenovanju volilnega odbora, da se natančno določi, kdo in na kakšen način lahko določi uradnike, da se na primeren način omogoči (vključi) med predlagatelje tudi društva in organizacije ter se omogoči, da se za delo v volilnem odboru pri pristojni okrajni volilni komisiji prijavijo tudi volivke in volivci. Potrebno bi bilo določiti tudi, na kakšen način se lahko določi uradnike, zaposlene v organih državne uprave ali upravi lokalne skupnosti, za manjkajoče člane. Dodatno bi bilo treba predvideti možnost, da okrajne volilne komisije, v primerih, ko volilnega odbora ni mogoče imenovati niti ni mogoče določiti uradnikov, za člane volilnih odborov pozovejo tiste osebe, ki so bile že v preteklosti imenovane za člane volilnih odborov. Za ta namen bi bilo treba vzpostaviti tudi pravno podlago za vodenje evidence nekdanjih članov volilnih odborov.**

Obrazložitev:

Trenutno veljavni 41. člen ZVDZ v prvem in drugem odstavku določa, da volilni odbor sestavljajo predsednik in parno število članov ter njihovi namestniki ter da se predsednik in člani volilnega odbora ter njihovi namestniki imenujejo izmed državljanov, ki imajo stalno prebivališče na območju volilnega okraja. Nadalje pa tretji odstavek istega člena določa, da lahko politične stranke najkasneje v petnajstih dneh po razpisu volitev dajo svoje predloge za imenovanje predsednika in članov volilnega odbora ter njihovih namestnikov okrajni volilni komisiji. Pri imenovanju članov volilnih odborov se najprej upoštevajo predlogi političnih strank, s katerih list kandidatov so bili na zadnjih volitvah v državni zbor izvoljeni kandidati, in sicer po vrstnem redu glede na število izvoljenih kandidatov, pri čemer v primeru enakega števila odloči žreb, nato pa predlogi drugih političnih strank in lokalnih skupnosti ter njihovih delov, tako da je zagotovljena politično pluralna sestava volilnih odborov. Če predlogov ni ali jih je premalo, se za manjkajoče člane določijo uradniki, zaposleni v organih državne uprave ali upravi lokalne skupnosti.

V zvezi s to predlagano spremembo je treba v prvi vrsti v zakon bolj jasno zapisati načelo pluralnosti, in sicer, da je v vsak volilni odbor lahko imenovan samo en član oziroma namestnik iz ene politične stranke. Pri imenovanju pa imajo seveda prednost parlamentarne stranke, in sicer po vrstnem redu števila mandatov.

V drugi vrsti pa je treba jasno določiti tudi, kdo in na kakšen način določi uradnike v primerih, ko za imenovanje volilnih odborov ni zadostnega števila predlogov s strani parlamentarnih in neparlamentarnih političnih strank ter lokalnih skupnosti. V odsotnosti jasne zakonske opredelitve se namreč postavlja vprašanje, kdo in po kakšnem postopku lahko določi zaposlenega v organih državne uprave ali upravi lokalne skupnosti za člana volilnega odbora.

Ker ob vsakokratnih volitvah v Službi DVK prejmemo precej vprašanj volivk in volivcev, na kakšen način se lahko prijavijo za delo v volilnem odboru, saj bi želeli sodelovati, pa predlagamo, da bi se omogočilo tudi, da bi se ljudje sami prijavljali za delo v volilnem odboru v primeru, če predlogov političnih strank in lokalnih skupnosti ne bi bilo dovolj.

Z namenom zagotovitve tako pluralnosti sestave, kadar so predlagatelji politične stranke, kot tudi zadostnega števila članov volilnega odbora, predlagamo, da se določba 41. člena ZVDZ dopolni na način, kot je predlagano.

Za primere, ko pa okrajne volilne komisije ne bi mogle popolniti volilnih odborov, ker tudi uradnikov ne bi bilo mogoče imenovati, pa predlagamo, da bi se določila zakonska možnost, da bi okrajne volilne komisije kontaktirale nekdanje člane volilnih odborov, če so pripravljeni sodelovati. Da bi bilo to izvedljivo, bi bilo treba imeti vzpostavljeno tudi pravno podlago za vodenje teh evidenc, zato predlagamo, da bi se v posebnem odstavku 41. člena določila tudi podlaga, ki bi okrajnim volilnim komisijam dovoljevala vodenje evidence nekdanjih članov volilnih odborov.

4. **52. člen, ki se nanaša na ime liste kandidatov in uporabo znaka politične stranke, se dopolni na način, da se jasno opredeli, ali lahko skupna lista dveh ali več političnih strank določi svoj znak. 53. člen, ki se nanaša na ime liste kandidatov, ki jo vložijo volivci, se dopolni na način, da se jasno opredeli, ali lahko skupina volivcev določi svoj znak liste kandidatov.**

Obrazložitev:

ZVDZ v trenutno veljavnem besedilu 52. člena določa, da je ime liste kandidatov, ki jo je vložila politična stranka, ime politične stranke. Sestavni del imena liste je lahko tudi skrajšano ime stranke ali kratica njenega imena. Imenu liste se lahko doda simbol oziroma znak stranke. V primeru, ko pa dvoje ali več političnih strank vloži skupno listo kandidatov, določijo ime skupne liste, pri čemer mora biti razvidno, da gre za skupno listo dveh ali več političnih strank.

Glede skupnih list je že DVK z navodili št. 041-5/2022-5, z dne 10. 2. 2022, v točki 6.3.2 sprejela stališče, da če dvoje ali več političnih strank vloži skupno listo kandidatov, določijo ime skupne liste, pri čemer mora biti razvidno, da gre za skupno listo dveh ali več političnih strank. V tem primeru dvoje ali več političnih strank lahko določi tudi znak oz. simbol skupne liste kandidatov. Menimo pa, da bi bilo to smiselno jasno določiti tudi v zakonski določbi.

Navedena določba namreč ne vsebuje jasne in natančne opredelitve, kakšno mora biti določeno ime skupne liste, v zvezi s čimer smo se v Službi DVK večkrat srečevali tudi z vprašanji, ki so se nanašala na to tematiko, zato predlagamo, da bi se določba dopolnila na način, da bi bilo jasno določeno, kako oziroma iz česa je lahko sestavljeno ime liste kandidatov.

Določba 53. člena ZVDZ, ki določa da ime liste kandidatov, ki jo vložijo volivci, določijo sami volivci ter da če ime liste ni določeno, se za ime liste šteje ime in priimek prvega kandidata na listi, je zelo skopa, saj govori le o imenu liste, ne določa pa, kakšen znak liste si lahko skupina volivcev izbere, zato bi bilo primerno v izogib različnim interpretacijam in morebitnim nejasnostim zaradi nedoločenosti v zakonu to vprašanje ustrezno urediti, da se v prihodnje ne bi več pojavljale različne obravnave na posameznih volitvah.

Menimo, da bi bilo treba navedeno problematiko bolj določno opredeliti že v zakonu.

5. 54. člen, ki se nanaša na rok za predložitev list kandidatov, se spremeni na način, da se ta rok prestavi (podaljša) na najpozneje 45 dni pred dnevom glasovanja.

Obrazložitev:

ZVDZ v trenutno veljavnem 54. členu določa, da se liste kandidatov predložijo volilni komisiji volilne enote najkasneje trideset dni pred dnevom glasovanja. Nadalje pa 59. člen ZVDZ določa, da volilna komisija volilne enote izda odločbo o potrditvi oziroma o zavrnitvi liste kandidatov najpozneje dvajset dni pred dnevom glasovanja ter jo pošlje predstavniku liste kandidatov. Glede na navedeno ureditev so torej liste kandidatov potrjene šele 20 dni pred dnevom glasovanja. Po določbi 61. člena ZVDZ pa se sezname potrjenih list kandidatov in sezname kandidatov, o katerih se glasuje v posameznih volilnih okrajih, objavijo na način, ki ga določi Državna volilna komisija, upošteva načelo čim širše obveščenosti volivcev ter načelo gospodarnosti, najpozneje petnajst dni pred dnevom glasovanja.

Po drugi strani pa Zakon o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPoIS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13; v nadaljevanju: ZVRK) v prvem odstavku 2. člena določa, da se volilna kampanja lahko začne najprej 30 dni pred dnevom glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnevom glasovanja.

Upošteva določbe ZVDZ in citirano določbo ZVRK se torej volilna kampanja začne že, ko liste kandidatov sploh še niso potrjene (20 dni pred dnevom glasovanja), kaj šele objavljene (15 dni pred dnevom glasovanja). Menimo, da bi bilo smiselno, da bi se volilna kampanja začela šele po potrditvi list kandidatov, saj je šele takrat dejansko znano, kdo so kandidati, za katere bo mogoče glasovati na volitvah. Menimo, da bi bilo z vidika ureditve vseh volilnih sistemov oziroma postopkov smiselno na tak način poenotiti tudi ureditev v Zakonu o volitvah predsednika republike, Zakonu o državnem svetu in Zakonu o lokalnih volitvah.

- 6. 69. člen, ki se nanaša na volišče za predčasno glasovanje, se dopolni na način, da se okrajni volilni komisiji podeli diskrecijsko pravico, da določi to volišče na sedežu okrajne volilne komisije ali izven tega sedeža oziroma da lahko določi več volišč na območju okraja ali da več okrajnih volilnih komisij, ki imajo enak sedež, določi svoje volišče za predčasno glasovanje na eni (skupni) lokaciji.**

Obrazložitev:

Trenutna ureditev v 69. členu določa, da lahko volivci, ki so na dan glasovanja odsotni, glasujejo pred tem dnevem, vendar pa ne prej kot pet dni pred dnevem glasovanja in ne kasneje kot dva dni pred dnevem glasovanja. Glasovanje se opravi na posebnem volišču **na območju okrajne volilne komisije**.

Omejitev, ki jo daje trenutno veljavna zakonodaja, torej da mora biti volišče za predčasno glasovanje na območju okrajne volilne komisije, je omejujoča. V praksi se je pokazalo, da je za območje Ljubljane, kjer je veliko število vlog za predčasno glasovanje, celo težko izvedljiva, saj bi moralo biti v tem primeru volišče na Linhartovi 13.

Kot bistveno boljša opcija se je pokazala organizacija volišča na Gospodarskem razstavišču, kjer je volišče volivcem lažje dostopno, omogočeno je tudi parkiranje vozil, javni prevoz je dostopen in dobro organiziran na tem območju, kar omogoča lažjo dostopnost tako starejšim kot tudi aktivnemu prebivalstvu, saj je v bližini veliko delovnih mest in volivci lahko svojo pravico sodelovati na volitvah opravijo tako med službenim časom, v času malice ali pred oziroma po službi in se jim zaradi glasovanja ni treba voziti na druge lokacije.

Dodatni argument je tudi, da so lahko objekti, ki niso na sedežu OVK, bistveno bolj primerni v primeru slabega vremena, nenazadnje pa tudi v primeru morebitne epidemije COVID-19, ko je priporočljivo, da se zagotavlja medsebojna razdalja.

Dodatno v prid takšni organizaciji, če je volišče določeno v nekem »širši javnosti znanem objektu«, govori tudi prepoznavnost takšnega objekta in lažja dostopnost tudi s tega vidika. Tudi v praksi so se takšne rešitve že uveljavile in se izkazale kot pozitivne; tako je npr. OVK 1002 Radovljica določila dve volišči za predčasno glasovanje, in sicer na Bledu in v Bohinjski Bistrici. OVK 1009 Škofja Loka 2 je določila volišči za predčasno glasovanje v Gorenji vasi in Železnikih, OVK 6010 Hrastnik-Trbovlje pa je za predčasno glasovanje določila eno volišče v Hrastniku in eno v Trbovljah. V Službi DVK ocenjujemo, da so te rešitve primerne, ker je predčasno glasovanje na ta način omogočeno večjemu številu volivcev.

Glede na navedeno in upoštevaše dober primer v praksi, ki se je zgodil v Ljubljani, predlagamo, da se omejitev »na območju okrajne volilne komisije« iz trenutno veljavne zakonodaje črta.

- 7. 83. člen, ki se nanaša na glasovanje na domu, se dopolni na način, da se jasno določi obveznost, da mora volivec k obvestilu o glasovanju na domu priložiti ustrezno potrdilo zdravnika in da so zdravniki dolžni izdati takšno potrdilo, kadar gre za volivca, ki se zaradi bolezni ne more zglasiti na volišču.**

Obrazložitev:

Glede glasovanja volivcev, ki so na dan glasovanja bolni, ZVDZ v 83. členu določa, da volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, v katerem so vpisani v volilni imenik, lahko glasujejo pred volilnim odborom na svojem domu. To morajo sporočiti okrajni volilni komisiji najkasneje tri dni pred dnevem glasovanja.

V praksi se je že pri referendumu o noveli Zakona o vodah pojavilo večje število oddanih vlog, za katere se je kasneje izkazalo, da niso bile utemeljene. Zato je DVK pred volitvami v državni zbor v letu 2022 sprejela sklep, da bodo lahko volivci, ki se zaradi bolezni ne bodo mogli osebno zglasiti na volišču, glasovali pred volilnim odborom na svojem domu pod pogojem, da bodo vlogi za glasovanje na domu predložili tudi ustrezno zdravniško potrdilo. Zaradi težav, do katerih je prihajalo v praksi, ker nekateri zdravniki niso želeli izdajati zdravniških potrdil, je DVK na 24. seji dne 31. 3. 2022, odločila,

da se za zdravniško potrdilo v tem primeru upošteva vsaka pisna potrditev zdravnika (tudi npr. elektronska pošta), iz katere izhaja, da se volilec zaradi bolezni ne more osebno zglasiti na volišču. Potrdilo o bolezni lahko izda katerikoli zdravnik, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje zdravniške službe (ne le osebni zdravnik). V primeru, ko vlogo za glasovanje na domu vloži volilec, ki je v izolaciji zaradi okužbe s koronavirusom, pa zadostuje potrdilo o okužbi oz. odrejeni izolaciji.

Glede na navedeno predlagamo, da bi se že v zakonu izrecno določilo, da je treba vlogi za glasovanje na domu priložiti zdravniško potrdilo, saj bi se na ta način izrecno z zakonsko podlago vzpostavila tudi dolžnost zdravnikov, da v takšnih primerih potrdilo morajo izdati. Prejeli smo namreč tudi očitke, da za takšne odločitve ni izrecne zakonske podlage, čeprav po naravi stvari ne more biti okrajna volilna komisija tista, ki bo presojala o zdravstvenem stanju volilca (ob odsotnosti zdravniškega potrdila), torej ali je zdravstveno stanje volilca res tako slabo, da se ne more udeležiti glasovanja na volišču ali ne.

8. 87. člen, ki se nanaša na ugotavljanje izida po pošti doma in v tujini, se spremeni na način, da se rok za dospelje volilnega gradiva za glasovanje po pošti iz Slovenije prestavi na tretji dan po dnevju glasovanja, rok za upoštevanje glasovnic, ki prispejo po pošti iz tujine, pa se podaljša na petnajsti dan po dnevju glasovanja. V primeru, da je dan ugotavljanja izida glasovanja po pošti v RS ali v tujini praznik oz. dela prosti dan, ko poštna storitve ne delujejo, se izid ugotavlja prvi naslednji delovni dan, ne glede na določbo 4. člena tega zakona.

Obrazložitev:

ZVDZ v drugem odstavku 87. člena določa, da volilna komisija pri ugotavljanju izida glasovanja po pošti upošteva glasovnice, ki so prispele po pošti na okrajno volilno komisijo do 19. ure na dan glasovanja, glasovnice, ki so prispele po pošti iz Republike Slovenije do 12. ure na dan po dnevju glasovanja, in glasovnice, ki so prispele po pošti iz tujine do 12. ure osmega dne po dnevju glasovanja.

V praksi se je pri volitvah v državni zbor 2022 izkazalo da lahko datuma (dan po dnevju glasovanja in osmi dan po dnevju glasovanja, ki sta praviloma ponedeljek), prideta na praznik ali dela prost dan, ko poštna storitve ne v Republiki Sloveniji ne v tujini ne delajo. Ne dvomimo, da sta bila ta dva zakonska roka določena z namenom, da se doda dodatni delovni dan, ko lahko pošta (volilno gradivo) še prispe na okrajno volilno komisijo (torej k naslovníku). Namreč v korist volivcev je, da se jim omogoči razumen rok za uresničitev njihove pravice glasovanja na volitvah. Zato predlagamo, da se spremeni zakonska določba, in sicer na način, da bo dan, do katerega mora prispeti volilno gradivo za glasovanje po pošti z območja Republike Slovenije na okrajno volilno komisijo, tretji dan po dnevju glasovanja oz. prvi delovni dan po dnevju glasovanja, za glasovanje po pošti iz tujine pa 15. dan po dnevju glasovanja, ne glede na določbo 4. člena ZVDZ, ki določa, da roki po tem zakonu tečejo ne glede na nedelje, državne praznike in druge dela proste dneve. Menimo, da bi bila takšna sprememba zakona vsekakor in favorem volivcu, saj se mu na ta način izenačijo možnosti za uresničitev volilne pravice tudi v letih, ko bi se takšen dan zgodil na dela prost dan ali praznik. Je pa treba pri presoji o odločitvi glede te spremembe upoštevati tudi dejstvo, da bi zaradi takšne odločitve lahko prišlo do spremembe roka, v katerem bo DVK lahko ugotavljala končni izid in nenazadnje tudi na rok oziroma na čas, v katerem se bo lahko konstituiral Državni zbor.

9. XII. Poglavje ZVDZ, ki se nanaša na varstvo volilne pravice, se celovito uredi.

Menimo, da bi bilo treba v ZVDZ tudi celovito prenoviti določbe, ki urejajo volilni spor, saj so obstoječe določbe pomanjkljive in nejasne, zaradi česar je lahko ogroženo pravno varstvo.

Številka: 041-3/2022-3

Datum: 22.9.2022

P O B U D A

Državna volilna komisija (DVK) je na podlagi 37. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21 – v nadaljevanju: ZVDZ) v zvezi z učinkovito izvedbo volitev in učinkovitim izvrševanjem volilne pravice

s p r e j e l a:

Pobudo za spremembe oziroma dopolnitve naslednjih določb ZVDZ:

- 1. 29. člen ZVDZ se spremeni na način, da se določi, da so upravne enote - poleg administrativnih in tehničnih pogojev za delovanje okrajnih volilnih komisij in volilnih komisij volilnih enot - dolžne zagotoviti tudi kadrovske pogoje, torej zaposlene, ki bodo opravljali naloge tajnikov.**
- 2. 36. člen, ki se nanaša na tajnike volilnih komisij in njihove namestnike, se dopolni na način, da se uredi njihov status in njihove pravice v času volilnih opravil, z namenom zagotovitve nemotenege opravljanja nalog, za katere so zadalženi.**
- 3. 41. člen, ki se nanaša na imenovanje volilnih odborov, se dopolni na način, da se bolj jasno določi načelo pluralnosti pri imenovanju volilnega odbora, da se natančno določi, kdo in na kakšen način lahko določi uradnike, da se na primeren način omogoči (vključi) med predlagatelje tudi društva in organizacije ter se omogoči, da se za delo v volilnem odboru pri pristojni okrajni volilni komisiji prijavijo tudi volivke in volivci. Potrebno bi bilo določiti tudi, na kakšen način se lahko določi uradnike, zaposlene v organih državne uprave ali upravi lokalne skupnosti, za manjkajoče člane. Dodatno bi bilo treba predvideti možnost, da okrajne volilne komisije, v primerih, ko volilnega odbora ni mogoče imenovati niti ni mogoče določiti uradnikov, za člane volilnih odborov pozovejo tiste osebe, ki so bile že v preteklosti imenovane za člane volilnih odborov. Za ta namen bi bilo treba vzpostaviti tudi pravno podlago za vodenje evidence nekdanjih članov volilnih odborov.**
- 4. 52. člen, ki se nanaša na ime liste kandidatov in uporabo znaka politične stranke, se dopolni na način, da se jasno opredeli, ali lahko skupna lista dveh ali več političnih strank določi svoj znak. 53. člen, ki se nanaša na ime liste kandidatov, ki jo vložijo volivci, se dopolni na način, da se jasno opredeli, ali lahko skupina volivcev določi svoj znak liste kandidatov.**
- 5. 54. člen, ki se nanaša na rok za predložitev list kandidatov, se spremeni na način, da se ta rok prestavi (podaljša) na najpozneje 45 dni pred dnevom glasovanja.**
- 6. 69. člen, ki se nanaša na volišče za predčasno glasovanje, se dopolni na način, da se okrajni volilni komisiji podeli diskrepcijsko pravico, da določi to volišče na sedežu okrajne volilne komisije ali izven tega sedeža oziroma da lahko določi več volišč na območju okraja ali da več okrajnih volilnih komisij, ki imajo enak sedež, določi svoje volišče za predčasno glasovanje na eni (skupni) lokaciji.**

7. 83. člen, ki se nanaša na glasovanje na domu, se dopolni na način, da se jasno določi obveznost, da mora volivec k obvestilu o glasovanju na domu priložiti ustrezno potrdilo zdravnika in da so zdravniki dolžni izdati takšno potrdilo, kadar gre za volivca, ki se zaradi bolezni ne more zglasiti na volišču.
8. 87. člen, ki se nanaša na ugotavljanje izida po pošti doma in v tujini, se spremeni na način, da se rok za dospelje volilnega gradiva za glasovanje po pošti iz Slovenije prestavi na tretji dan po dnevu glasovanja, rok za upoštevanje glasovnic, ki prispejo po pošti iz tujine, pa se podaljša na petnajsti dan po dnevu glasovanja. V primeru, da je dan ugotavljanja izida glasovanja po pošti v RS ali v tujini praznik oz. dela prosti dan, ko poštna storitve ne delujejo, se izid ugotavlja prvi naslednji delovni dan, ne glede na določbo 4. člena tega zakona.
9. XII. poglavje ZVDZ, ki se nanaša na varstvo volilne pravice, se celovito uredi.

A.

Državna volilna komisija je sprejela to pobudo na podlagi 37. člena ZVDZ in člena Poslovnika Državne volilne komisije (Uradni list RS, št. 10/20 - PoDVK-1) v sestavi: predsednik Peter Golob ter člani,,,,,, Pobudo je sprejela

Peter Golob
predsednik